

Paskandino Sovietų Valstijų laivą

Sugražins Rusijos žemes

PASKANDINŲ SUV. VALSTIJŲ LAIVĄ.

Laivo įgula išgelbėta.

WASHINGTON, bal. 27. Valstybės departamentas vakar aplaikė pranešimą, jog vokiečių submarina pasandinus dar vieną Suv. valstijų pirklų laivą. Percy Birdsall — 1,127 tonų intalpos. Laivas torpeduotas be persergėjimo. Laivo įgula išgelbėta.

Percy Birdsall buvo pastatytas 1890 metais. Paskandinta jis kelyje iš Bordeaux į New Yorką.

NEPRIJUNGSIANČI RUŠIJOS TERITORIJŲ.

Jeigu to nenori Austrijos žmonės.

VIENNA, bal. 27. — Pula oficialiame Austrijos aldžios organe. Frendenblatt vakar tilpo pranešimas, kur tarp kita sakoma, kad Austrijos valdžia nemantanti prijungti užkariautų Rusijos teritorijų — jeigu šito nenori žmonės.

Mat nuo tulo laiko Austrijoje eina smarki agitacija už taiką — be aneksijų ir kontribucijos. Šito jėmo prysakyj stovi socialistai. Šitas tai ir priverstė Frendenblattą prabilti. Baigdamas savo atsakymą Frendenblatt sako: "Jei žmonės nori išgirsti valdžios pažiūrą į taiką, tai galima užreikšti, joga ji neturi mažiausio noro vartyti agresyve politiką linkui Rusijos, neigi mano padidinti savo teritorijas Rusijos kais."

BLIŲSI VOKIEČIŲ SUBMARINŲ.

Tinkamų atsigynimo būdų dar nesurasta.

LONDONAS, bal. 27. — Anglijai nejuokais grumoją vokiečių submarinų. Jos valdžia, pradžioje taip išdidžiai užreikšusi, kad paskelbtoji submarinų karė neturinti prasmės, kad Anglija lengvai pajiegsianti apsidirbti su vokiečių submarinomis, — pagalios jau rimtai prabilo apie besitartinantį šaliai pavojų. Vienas po kito Lloyd George'o ministeriai graudena žmones buti tausiais, neiekvoti be reikalo maisto kliaus ir tt. Taip vakar žmonės tarybos pirmininkas Albert Stanley viename Londono pokilyj viešai užreikšė, kad dabartinis vokiečių submarinų veikimas stato anglų valdžią ytin keblan padėjiman. Esą — vokiečių submarinų veikimas galys nukreipti karės pasekmes An-

glijai negeistino pusėn... Sulaikymui neapriboto vokiečių submarinų veikimo valdžia kol kas dar nesuradusi tinkamų priemonių. Paskutinėmis savaitėmis pasandintų pirklų laivų skaičius nepaprastai pašoko... Jei tatau kartosis ir ateityj, Anglija gali ištikt badas. O šis, kaip žinia, nustatytų tokias taikos sąlygas, kurių Anglija negeidžia...

VOKIEČIAI NETEKO 100 ORLAIVIŲ.

Bėgiu pastarųjų keturių dienų taktininkai nušovė ar nebepataisomai pagadino šimtą vokiečių orlaivių.

Anglų karės stovykla Francijoje, bal. 27. — Oficialis anglų karės stovyklos pranešimas sako, kad bėgiu pastarųjų keturių dienų taktininkų orlaivininkai sunaikinę ar nebepataisomai pagadino šimtą vokiečių orlaivių.

Savo nuostolių taktininkai nesako. Jie, tur-but, ne ką mažesni. Vakari vokiečių pranešimas tarp kita pažymėjo, kad "šiomis dienomis nušauta virš keturiasdešimties prieš orlaivių".

LENKŲ SOCIALISTŲ SUVAŽIAVIMAS.

DETROIT, bal. 27. — Nedėlioje, bal. 29 d., čia prasidės lenkų socialistų Sąjungos suvažiavimas. Suvažiavimas tęsis iki gegužės 2 d.

Tarp kita suvažiavime busi sąvartoma sekami klausimai: priėmimas naujos konstitucijos, sąjungos atsineimas linkui dabartinės karės, santykiai su Soc. Party, įsteigimas nuosavaus namo, kur rastų sau prieglaudos lenkų socialistų laikraščiai ir tt.

"NEUŽPULKIT MŪS"

Iškėlė parašą vokiečių kareiviai.

PETROGRADAS, bal. 27. Telegramos iš Petrogrado skelbia, kad vokiečiai vartoja įvairių priemonių, kad palenkus Rusiją prie taikos. Tam jie panaudoja ir karės frontą. Taip, vienoj vietoje Rygos-Dvinsko fronte vokiečiai išklė drobulę su parašu: "Neužpulkite mus! Mes taip jau neužpuldinėjame." Kitose vietose vokiečių orlaivininkai mėta tam tikrų atsišaukimų į rusų apkasas, kur sakoma, kad ir Vokietijos žmonės stoja už pertraukimą mušų ir padarymą garbingos abiem kariaujančiom pusėm taikos.

BERLINO STREIKININKAI REIKALAVĖ TAİKOS

Tik kariškosios valdžios įsmaišymas privertė sugrįžti darban.

WASHINGTONAS, bal. 27. — Valstijos departamentas aplaikė smulkų ir nuodugnių žinių apie ką tik užsibaigusį Berlio darbininkų streiką. Atėjęs pranešimas dar sykį patvirtina Copenhago ir Amsterdamo pranešimus, butent, kad streikininkų skaičius ten siekęs 250,000 žmonių ir kad šalia reikalavimo padidinti duonos porcijas, darbininkai reikalavę dar ir taikos. Tik umus kariškosios valdžios įsmaišymas privertęs streikininkus grįžti darban.

LAUKIA GEGUŽINIŲ DEMONSTRACIJŲ.

Junkeriai nerimsta; ragina valdžią stverties aštrių priemonių prieš darbininkus.

AMSTERDAM, bal. 27. — Iš Amsterdamo pranešama, kad Vokietijos atžagareiviai nepaprastai susirupinę dėl pirmosios gegužės. Laukiama mat, kad Vokietijos, ypač Berline, darbininkai tą dieną banadys paskelbti gedų ir surengti eilę didžiulių demonstracijų.

Berlio atžagareivių organas Lokal Anzeiger ragina valdžią "tinkamai prisirengti, kad pasitikus naują liguistą sumišimą".

DAR VIENAS MAJORAS SOCIALISTAS.

Granite City miesto mayoru išrinktas socialistas.

GRANITE CITY, bal. 27. — Marshal Kirkpatrick, socialistų kandidatas į miesto mayorus, sumušo abudu savo priešininku paskutiniaus miesto administracijos rinkimais.

Jis didele didžiuma balsų tapo išrinktas miestų majoru, nežiurint, kad prieš jį buvo varoma atkakli agitacija.

PAŠOVĖ KUNIGĄ.

Piktadaris nepagauta.

CAMDEN, N. J., bal. 27. — Nežinomas piktadaris, negras, užpuolė baptistų kunigą Joseph Childry iš Hadonfield, N. J., ir atėmęs iš jo du doleriu (daugiau neturėjo) pinigų, mirtinai pašovė. Kunigas mirė. Piktadaris pabėgo.

VILLA NETEKO 1000 VYRŲ.

CHIHUAHUA, bal. 27. — Carranzos generolas Murguía praneša, kad įvykusiam ties San Migvel de Baticora mušij banditas Villa netekęs 1000 vyrų užmuštais, sužeistais ir patekusiais bėlavysm. Pats Villa betgi ištrūkęs.

IVAIRIŲ SOCIALISTŲ SROVIŲ KONFERENCIJA.

PETROGRADAS, bal. 24. — Įvyko įvairių socialistinių srovių atstovų konferencija. Jos tikslas buvo — sutaukyti apsigynimo šalininkus su internacionalistais. Susitaukymas vienok neįvyko. N. Leninas savo kalboj ragino darbininkus nugriauti laikinąją valdžią ir įsteigti proletariato diktaturą. Betgi didžiuma konferencijos nusprendė laikinąją valdžią palaikyti.

SOCIALISTAI PERGALEJO.

Miesto valdžia kėsinosi suvaržyti žodžio laisvę.

DAYTON, bal. 27. — Po ilgos kovos už žodžio laisvę pagalios Daytono socialistai išėjo pergalėtojai. Miesto valdžia buvo uždraudusi socialistams laikyti prakalbas ant gatvių. Dalykas atsidurė teisme. Vakari teisėjas Martin išnešė nuosprendį, apkaltindamas miesto valdžią nelegaliu pasielgimu. Istabu, kad miesto prokuroras nei nebando ginti "savo reikalo."

IR VEL ATIDEJO.

tas nepasirodė atstovų bute.

LONDONAS, bal. 27. — Lloyd George ir vel atidejo Airijos savyvaldos projektą, kuris vakar turėjo būti paduotas atstovų butui. Pati valdžia dar jį tebesvarstanti...

Anglijos valdžia buvo žadėjusi ant vakari dienų atiduoti jį parlamentui svarstymui. Bet, "pažadėsi — patiešys, neįsipildys — negriešys"...

Garsioji pasaulyj Ioseja, see nos žvaigždė — Sarah Bernhardt, kuri dabar guli New Yorko ligoninėj. Jai padaryta pavojinga operacija. Sarah Bernhardt turi 71 m. amžiaus.

KANADA UŽ AIRIJOS SAVYVALDĄ.

Anglijos valdžia be atidėlio jimo privalanti suteikti Airijai savyvaldą.

OTTAWA, bal. 27. — Vakari Ottawoj buvo surengta didelis masinis susirinkimas. Susirinkime priimta rezoliucija, reikalaujanti, kad Anglijos valdžia pagalios išpildytų senai duotąjį Airijai pažadėjimą suteikti jai savyvaldą. Toje pat rezoliucijoje, beje, reikalaujama, kad šituo klausimu turėtų tarti savo žodį ir Kanados parlamentas, kad privertus Angliją greičiau išpildyti Airijos žmonių reikalavimą.

VOKIETIJA TURĖS LIKTI RESPUBLIKA.

Isteigta organizacija agitacijai už respubliką.

WASHINGTONAS, bal. 27. — Washingtono gauta žinių, kad Berne, Šveicarijoje, suorganizuota specialis komitetas, kurio svarbiausias uždavinys bus — vartyti juoplačiausią agitaciją, kad po dabartinės karės Vokietija liktų respublika. Komiteto pirmininku yra buvęs Berlio dienraščio, Morgen Post redaktorius — Dr. R.

Naujoji organizacija greitai laiku išleis laikraštį — skleidimui pasekmingesnės agitacijos miniose. Laikraštis busi pavadintas Freie Zeitung.

GALVESTON, Tex., bal. 27. — Valdžia viešai pranešė gabenimo kompanijoms negabenti jokių karės pabukų Meksikos pasienin, išskiriant tuos užsakymus, kurie bus aplaikyti nuo federalės valdžios.

Mooney byla tures but tyrineta išnaujo

Šaukia Austrijos parlamentą

MOONEY BYLA TURI BUT TYRINĖJAMA IŠNAUJO.

"Distrikto prokuroras turi prisipažinti padaręs klaidą; jeigu jis šito nepadarys, aš skaitysiu savo pareigą atlikti tai" — pasakė teisėjas Griffin.

SAN FRANCISCO. — "Mooney byla turi but tyrineta išnaujo!" Tokį užreikškimą davė šiomis dienomis teisėjas Franklin Griffin. Vadinasi, kapitalistų sumokslu aukai pagalios turės buti nuimta nuo kaklo kilpa...

Kuomet teisėjas Griffin užreikšė, kad Mooney byla turi but tyrinėjama išnaujo, tai ten pat buvęs apskričio prokuroras pagalbininkas Cunha bandė darodinėti tokio reikalavimo nepamatinumą. Teisėjas tečiaus sustabdė Cunhą: "Nėra laiko aiškinimuisi, pasakė jis, yra pavojus..." Aš manau, tamsta, pone, turėtum vykti pas generalj prokurorą ir prašyti jo, kad byla būtų atiduota atgal prisaiķintųjų teismsui... Jeigu apskričio prokuroras šito nepadarys, aš skaitysiu savo pareigą atlikti tai."

Prokuroro pagalbininkas dar sykį bandė "aišķinties," bet ir vel pralaimėjo. Teisėjas stačiog rėžė Cunhui. "Skirtumas tamstos ir mano pozicijoje yra tik tame, kad sveikas esi užinterasuotas Oxmano (vyriausias valstijos liudininkas, kur kreivai prisiekė nuteismui Mooney, ir bandė papirkti Rigallą) reikalui, kuomet man rupi, kad su Mooney būtų pasielgta teisingai." Čia jau teisėjas atsikėlė ir išeidamas pratarė: "Aš žinau savo pareigą, ponas Cunhane, ji man daugiau nei aiški."

Palyginkite šituos teisėjo žodžius su Chicagos kunigų "laikraščio" burnojimais, ir jūs pamatysite kas yra tikrieji darbininkų neprietai.

ŠAUKIA AUSTRIJOS PARLAMENTĄ.

Pirmą syk susirinks nuo pradžios dabartinės karės. VIENNA, bal. 27. — Associated Press žinių agentura praneša, jogei Viennos valdžia oficialiai paskelbė šaukiausti Austrijos parlamento posėdį gegužės 30 d. — "išrišimui maisto, socialių, ekonominių ir finansinių klausimų."

Tai bus pirmas sykis nuo pradžios dabartinės karės, kuomet Austrijos žmonių atstovai turės progos susirinkti.

REZIGNAVO JUSTICIJOS MINISTERIS.

Kad parlamentas atsiskakė priimti valdžios reikalavimą.

CHRISTIANIA, bal. 27. — Telegrafas praneša, kad vakari Norvegų justicijos ministeris inteikęs karaliui savo rezignaciją. Priežastis — parlamentas atsiskakė priimti valdžios patvarkymą, kuriuo būtų žymiai susiaurinta Norvegijos laikraščių laisvė.

KONFERENCIJA GEGUŽĖS 15.

Laikys kariaujančiųjų šalių socialistai.

STOCKHOLM, bal. 24. — Gegužės 15. tapo nuskirta kaip diena kariaujančiųjų šalių socialistų konferencijai. Konferencijoj bus taivykiniis taiką ir kariaujančiųjų pavarfojus tam tiksliui atsiekti. Iki šiol betfi dar nežinia, kurios šalys bus konferencijoj atstovaujamos ir kas atstovaus.

40,000 KAREIVIŲ.

Pasiusta prieš vokiečius Francijos frontan.

LISBON, bal. 27. — Žinios iš Portugalijos sostinės, Lisbono, skelbia, kad Frantijos frontan esą pasiusta apie 40,000 portugalų kariuomenės. Kelis syk tiek pasiusta į Afrikos kolonijas. Valstybės viduryj irgi nemaža kariuomenės. Viso mažupkė Portugalija tuo budu turinti sumobilizavus apie 7000,000 kareivių!

JOJO, IR DAR JOS.

Kokia didelė naujiena!

WASHINGTONAS, bal. 26. — Telegrafas pranešė ir Chicagos didlapiu ant pirmos vietos išspausdino sekamą didelę naujieną: Prezidentas Wilsonas vakar nusitarė pajodinėt — ir jodinėt jo. Šiandie jis ir vel nusitarė pajodinėti... Jojo ir dar jodinės. Pasitebtina naujiena!

Šiadien=
Drg. J. Stilonas kalbės KENSINGTONE J. Stančiko svetainėje — 205 E. 115 gat. Pradžia 7:30 val. vakaro. Nepamirškite!

Didelis iš Didžiausiu Balius su Programu

Rengiamas Jaunų Lietuvių Amerikos Tautiško Kliubo.

Scenoje statoma dviejų veiksmų komedija—

“PIRŠLYBOS”

NEDELIOJE,
Balandžio 29 dieną, 1917 m.

SV. JURGIO PAR. SVET., 32-ras Place ir Auburn Ave.

Pradžią 5 valandą vakare.

Inžanga 25c ir augščiau.

Viešiemis žinoma, kad Kliubo vakarai yra rengiami daug įvairiau kaip kitų, ir į tuos vakarus atsilanko daugiausia publikos ir vis bėna mandagiai priimti.

KLIUBO KOMITETAS.

Revoliucijos dienos Petrograde

(Žinios iš ką tik atėjusių iš Rusijos laikraščių).

Istoringas Darbininkų Atstovų Tarybos posėdis.

Kovo 3 dieną Darbininkų Atstovų Taryba laikė posėdį ypatingose apyostovose.

Baltoji Tauridos rumų salė, kame ligšiol Valstybės Duma laikydavo savo posėdžius, buvo kimština prisikimšus darbininkų ir kareivių atstovų. Posėdį atidaro Valstybės Dumos atstovas, socialistas N. S. Čcheidze. Jis kalba:

—Piliečiai, darbininkai ir kareiviai! Sveikinu jus sukilusių žmonių ir sukilusios kariuomenės vardu. (Smarškų aplodismentai). Tegyvuoja viso pasaulio proletariatas! (vėl smarkūs aplodismentai). Tarptautinio proletariato vėliava jau pakelta — tegyvuoja ši valanda! (Aplodismentai).

Čia — vieta, kame posėdžiavo paskutinioji trečiosios birželio Valstybės Duma. Tegul ji dabar pažvelgia čia, tegul pamato, kas dabar čionai savo posėdį laiko. Ten, dešinėje, sėdėdavo tuosmetiniai atstovai. — N. R.), o mes tupejome antai ten, kamputyj, mes, mažiausieji... Tegyvuoja visi mūsų draugai, kur kadaise sėdėjo čia, o paskui, ir iki šios dienos, kankinosi katorgoj (audra aplodismentų). Tegyvuoja mūsų draugai — mūsų pirmosios, antrosios ir trečiosios Dumos draugai! (Audringi aplodismentai).

Draugai! Jūsų buvimas dabar čionai, tai ženklas, jog neužilgo šitas vietas užims visuotinio Isteigiamojo Seimo deputatai (Smarškų aplodismentai).

Čcheidzei pabaigus kalbėti, Taryba užsiima svarstymu reikalų.

Šiame posėdyje tapo pasakelbtai caro Mikalojaus antrojo nuo sosto atsisakymo aktas. Skaitymas akto iššaukė vėl aplodismentų audrą.

SKAITYK IR PLATINK
“NAUJIENAS”

PUIKUS BALIUS

SU LIETUVIŠKAIS SOKIAIS

Parengtas
Lietuvių Janitorų Vyrų ir
Motėrų Pašalpos Kliubo

NEDELIOJE,
Balandžio-April 29, 1917

J. JUKNAUS SVETAINĖJ
4837 W. 14th Street, Cicero, Ill.

Pradžią 4 val. po pietų.

Tikietas 25c porai.

Gerbiame! Šiuo užkviename visus Lietuvos ir Lietuvos skaitlingai atsilankyti į šį mūsų Pukų Balių, kuriame galėsite prie puikios muzikos linksmai pasiskirti ir smagiai pasilinksniuoti.

Kviečia KOMITETAS.

Vieno apsigėdimo istorija.

Jie pabėgo; tai paprastas, galima sakyti, teisėtas pasielgimas. Tačiau, draugija sujudo. Žmonės išreikė savo pasibaurėjimą, nepasitenkinimą. Visi jautė tos tragedijos baisumą. Dviejų žmonių širdis nuden buvo sužeistos. Dvi šeimynai pradėjo tarp savęs atvirai kovoti.

Paliktas vyras su vaikų; tušči namai, sugriautas gyvenimas, keblus dalykų padėjimas, kuriuos sunku sutvarkyti; sutvarkyti draugiškumo ryšiai.

Du vyrų sėdėjo restorane ir kalbėjo apie tą istoriją.

—Ir kam jai reikėjo bėgti? Mano supratimu, tai neišmintinga!

—Priešingai! Pats sąžiningumas turėjo priversti ją pasitraukti iš kelio. Dabartės vyras nebesutiks ją gauti... Apskritai imant, geriau persikirti, negu vesti tokį betvarkį gyvenimą.

—Bet kodėl jiedu negalėjo gyventi kruvoj. Juk juodu vertė tai daryti garbės žodis, prisiegi! Mes, pavyzdžiui, visą gyvenimą kankinamiesi, o vienok nevalia galvon tokių kvailių minčių.

Taip, bet koki tai šeimyna! Kaip rudens mėtu senas lizdas. Kiti laikai, kiti ir papročiai!

—Kaip ten nebūtų, bet tai baus!

—Tiems, kurie pabėgo, nieko nėra baus! Dabar prasidės asakomybė ant savęs. Dabar jis turės už viską atsistieiti!

—Ir jai atsirus jos klaidos!

Istorija įvyko sekančiu būdu. Persikyrusieji pirmu kartu susitiko tris metus atgal viename kurorte. Normališkose aplinkybėse jiedu pergyveno visas išmylejimo stadijas. Jiedu, kaip visada atsitinka, padarė ne paprastą atidengimą: surado, kad pats likimas paskyrė jiems dviem citi gyvenimo keliu sykiu, ranka ir ranka. Kad buti vertu jos, jis išsižadėjo visų savo blogų papročių, pradėjo varloti švaresnę kalbą. Trumpiau sakant, jis manė, kad pats Dievas atsiuntė ją, kad ji atvertų jam akis ir parodytų dangų.

Jis pergalei visos sunkenybės, surištas vis sušiziedavimu. Tuo jis manė parodyti savo draugui ir pasitikėjimą savimi.

Savo anonimiskus laiškus, kuriuose apsiereikė meilė, jiedu sudėgino. Nors ji verkė, bet jis suramino ją, sakydamas, kad tuo keliu jiedu parodyd savo užsitikėjimą vienas kitui. Ir jiedu tikėjo vienas kitam. Susiziedavimo laikas prabėgo svajonėse. Jis stengėsi įtikinti ją, jogei jam nėra mažiausia reikalo gerti vyno: dalyvaudamas sykiu su ja esą jis svaigstas. Tik kartą jiedu pajautė vienodumo kančias, kada buvusieji draugai apėjo juodu.

—Kodėl žmonės šalinasi nuo mudviejų? — kartą paklausė jina.

—Delto, — atsakė jis, — kad žmonės pavydi mudviem laimės. Jiedu neįstengė pastebėti, kad ne žmonės šalinasi, bet jiedu šalinasi žmonių. Ypatingai jis bijojo suėiti su savo buvusiais draugais. Jie rodėsi jam priešais, — jis puikiai matė jų skeptiškus nusišypsojimus ir suprato, ką jie reiškia. “Taip, jis papuolė! Vienok jis puikiai mokėdavo nuduoti” ir tt. Jo artimam draugui buvo tos nuomonės, kad meilė yra tokis klastingas dalykas, kuris anksti ar vė-

Koncertas ir Balius

Rengiamas Susivienijimo Lietuvių Am. 129 Kp., NEDELIOJ, Bal.-April 29 d., 1917 PULASKIO SVET., 1711-15 So. Ashland Ave.

Pradžią 5-tą valandą vakare. Programas susidės iš dainų, muzikos ir kalbų, kuriame dalyvaus įžymūs Birutės Choras, taipgi dainuos P. P. Jakutis, P. P. Stogis ir kiti. Taigi, gerbiameji ir gerbiamosios, kviečiame visus kuoskaitlingiausius atsilankyti į šį puikų vakarą. Vakaro pelnas skiriamas nukentėjusiems nuo karės lietuviams ir S. L. A. prieglaudos namo fondui. Kviečia visus atsilankyti, KOMITETAS.

lai turi nutraukti kaukę nuo veido.

Susiziedavusieji išpradžią kalbėjo apie gyvenimo prozaškumą, bet patis — taip sakant — iekiojo dausose. Paskui, kad užmušus nuobodumą ir vienodumą ir parodžius savo baimę, jiedu pradėjo lankyti viešus balius.

Kartą, teatrui užsibaigus, jiedu užėjo į restoraną. Ji pradėjo taisyti savo plaukus. Jam pasirodė, kad jina tai daro ne dėl jo, bet dėl “pašalinių vyrų.” O kada jiedu susėdo prie stalo, jis umai nutilo, nes jos veide pastebėjo kokią tai nepaprastą išreiską. Jam rodėsi, kad ji savo akimis atsakinėja “pašaliniams vyrams.” Jiedu tylėjo. Jo veide matėsi nepasitenkinimas.

Vakariene užsibaigė daugiau negu liudnai ir jiedu greit apėjo restoraną.

Galvė jina susimaišiusiai paklausė:

—Ar tu pyksti ant manęs?

—Ne, mano drauge, aš negažstau, kaip kraujas, kuomet aš matau, kokiomis akimis žiuri į tavę “pašaliniai vyrai.”

Prieš vestuves jiedu daugiau nebelankė restoraną.

Savaite prieš vestuves jiedu praleido, besirūpindami apie būsimą butą. Kalbėjo apie kaurus ir rakandus, derėjosi su krautuvnikais. Tuo keliu poeziškas gyvenimas persimainė į prozašką.

Jiedmviem užsinerėjo eiti pavaiškėti.

Jiedu ėjo netardamai nei vieno žodžio vienas kitam. Galvoje jautė kokią tai tuštumą ir rodėsi, kad tarp jų dviejų dar čia kas tai trečias. Jis bandė perkeisti savo upą ir buti smagiu, bet tai nenusisekė.

—Aš laive apsunčiniu, — tarė ji ir ištraukė savo ranką iš jo priekasčių.

Jis nieko nentsakė, nes jau ištikrųjų pasidarė lengviau.

Tatui įžeidė ją. Ji pagreitino savo žingsnius ir stengėsi laikyti kuotoliausia nuo jo. Atsidūrė ties jos namais.

—Laba naktis! — trumpai tarė ji.

—Laba naktis! — taip jau trumpai atsakė jis. Ir jiedu persiskyrė.

Kuomet jis ėjo gatvę, jo eisėna buvo elastiška ir jis kvėpavo liuosai ir giliai. Jis pajuto, kad pasiiluosavo nuo kokios tai sunkenybės, kuri bėgiu trijų mėnesių rodėsi jam koku tai roju. Jis išsitiesė, sukoncentravo savo išsiblaškiusius mintis ir pradėjo galvoti apie savo praeitį. Dabar jam atrodė, kad jo praėjimas buvo šviesi ir linksma. Jis smarkiai žengė pirmyn ir jautė, kaip jo aš auga su kiekvienu sekunda, jo rankos, tarytum, pavirto į sparnus.

Jis neabejojo, kad dabar viskas turės užsibaigti. Jis negalėjo suprasti priežasties, neįjautė skausmo. Jam buvo aiškus tik pats faktas. Su tuo faktu jis skaitėsi, kaip su kuo tai neišvengiamu. Prišartinęs prie savo

Penktas Prisakymas

Br. Vargšo vieno akto tragedija

Vakara rengia

Dr-ste Liet. Brolių ir Seserų Am.

Subatoj, Balandžio-April 28, '17

M. MELDAŽIO SVETAINĖJ. 2242 W. 23rd Pl.

Pradžią 7:30 v. vakare. Inžanga 25c ir augščiau. Ant šokių 25c porai

Programą išpildys Dr-stės Lietuvių Brolių ir Seserų Am. Dramatiškai-Muzikališkas Skyrius.

Gerbiameji lietuviai ir lietuvaitės: Kas mylite sceną ir dailę esate kviečiami atsilankyti ant šio vakaro, nes čia pasitaiko gera progą pamatyti gražų programą, nes šitas veikalas perstato mūsų lietuvių gyvenimą parubėžį. Parodo kaip mūsų brolius lietuvius Rusijos caro valdininkai neatsižvelgdami ant nieko, bėle tikėti įgičius garbe ir turtą, žudydavo visokiems būdais, šaudydavo, kardavo ir i kalėjimus kisdavo be jokio pasigailėjimo. Kviečia Komitetas.

Daktaras WISSIG, Specialistas iš Seno Krajaus

GYDO VISAS LIGAS VYRU IR MOTERU. **GYDYTOJAS IR NEŠIOJOMOS JOS YRA** odos, plaukų, nagų, reumatizmo, skausmus nugaroje, kosėjimą, gerklės skausmą ir pasipūtinimą ligas. Jiegi kiti negalioji jus šiezdėti, atleisti čia ir neristikinkite, ką jis jums gali padaryti. Praktikuoja per daugelį metų ir ligėsiu toliandis ligonių. **Patartina dykti.**

OFISO VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 val. vakare. Nedėlioms iki 12 dienos. 1800 BLUE ISLAND AVE., kampas 19-tos gat., viršų Bankos. Tel. Canal 3263.

namų, jis sutiko seną draugą ir užkvietė jį pas save paplepėti.

Jiedu gėrė, valgė, rūkė ir plepėjo iki pusiau nakties; jiedu kalbėjo apie įvairius dalykus: atsiminimai praėties, bėgantieji reikalai, posėdžiai parlamente buvo įjudviejų pasikalbėjimo tema. Nei vienu žodžiu, nei vienu garsu nebuvo priminta apie susiziedavimą. Tai buvo stebėtina malonus vakaras. Jis pastebėjo, kad jo balsas pasidarė tvirtesniu, jis pradėjo išsireikšti aiškiau ir suprantamiau, mintis plaukė pačios savaimi; jam jau nebereikėjo dailinti kiekvieną frazą, kiekvieną žodį, kad neįžeidus kio nors. Jam pasirodė, kad jis vėl rado save, numetė nuo savęs maską. Jis palydėjo draugą.

—Vadinasi, kitą savaitę tu apsiavesi! — skeptiškai ištare draugas.

Tai padarė jį tokį įspudį, lyg kas būtų užtrenkęs duris.

Kada jis sugrįžo atgal į kambarį, jį apėmė kokis tai antipatijos jausmas. Jis atidarė langus, pasiknisio po stalčius ir u mai suprato, kiek daug jis nutstojė ir kaip žemai jis nupuolė.

Jam pasirodė, kad jis nusidėjo prieš savo sužiedotinę, kas dalį savo sielos atidavė kitam — niekšui, kad tai buvo vyras!

(Bus daugiau).

DR. A. I. EPSTEIN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas moteriškų, vyriškų, ir vaikų ligų.
Ofisas ir Gyvenimasis: 3600 S. Halsted St., kampas 36 Str. Telephone Drover 4074.
Ofisas atstara iki 10 val. ryto, 1-3 po pietų ir vakarais.

JOSEPH C. WOLO
LIETUVIŠKAS AVYKOJAS
Rusijos 922-924, Nacionalinė Lada 40-28 So. La Salle St., Chicago, Ill.
Tel. Central 4290-4291. Atstara 6-8, 10-12 val. vakarų ir sekmadienį.
1800 BLUE ISLAND AVE., Chicago, Ill.
Tel. Humboldt 97

DR. C. Z. Vezelis
Lietuviš Dentistas
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 So. Ashland Ave. arti 47-tos gatvės, Tel. Drover 7042

Dr. A. A. ROTH
Rusas Gydytojas ir Chirurgas
Specialistas Moteriškų, Vyriškų, Vaikų ir visų choralų ligų.
Valandos: 10-11 ryto, 4-8 po pietų, 1-3 vak. Nedėlioms 10-12 po pietų.
3354 S. Halsted St. arti 34 St. Chicago

DR. W. YUSZKIEWICZ
LIETUVIŠKAS AKIŲ GYDYTOJAS
Kas turi skaudamas arba silpnas akis, ar galvos skaudėjimą, skatininkite pas jus 1155 Milwaukee Ave. Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare. Nedėlioms nuo 9 ryto iki 1 po piet.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Veda visokių reikšius, kaip kriminališkuose toje ir civiliškuose teismuose. Doro visokių dokumentus ir popierius.
Namy Ofisas: 3323 S. Halsted St. Tel. Drover 1319
Miesto Ofisas: 127 N. Dearborn St. 1111-13 Unity Bldg. Tel. Central 4411

APTIEKA
Sutaisant receptus su dailiausia styra, neišminti, ar tie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienintelė lietuviška aptieka Bostono ir Massachusetts valstijoje. Gydo ligas galit gaut kokią tik pasenųjį yra vertęjauos. Galit reikalaut per laikus, aš priėsiu per express.

K. Sidlauskis
Aptiektorius ir saviininkas
SOUTH BOSTON, MASS.

TEISINGIAUSIA IR GERIAUSIA LIETUVIŠKA

LIETUVIŠKAS AKIŲ GYDYTOJAS
Kas turi skaudamas arba silpnas akis, ar galvos skaudėjimą, skatininkite pas jus 1155 Milwaukee Ave. Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare. Nedėlioms nuo 9 ryto iki 1 po piet.

LIETUVIŠKAS AKIŲ GYDYTOJAS
Kas turi skaudamas arba silpnas akis, ar galvos skaudėjimą, skatininkite pas jus 1155 Milwaukee Ave. Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare. Nedėlioms nuo 9 ryto iki 1 po piet.

“AUDEJAI”

Penkių veiksmų drama. Kaina 50c.

Tai veikalas, kuris nušviečia pradžios devyniolikto šimtmečio darbininkų padėjimą; parodo, kaip Vokietijos audėjai, nebe-pakeldami priespaudos, sukyla prieš savo išnaudotojus.

Nors veikalas yra sutaisytas lošimui, bet perskaityti jį yra taip svarbu ir interesinga, nes jis paduoda kaip pavyzdį, delko įvyksta sukilimai.

Siųskite reikalavimus šiuo adresu:

“NAUJIENOS”

1840 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

IŠ ŠIRDIES

Knygelė parašyta J. Allen, versta St. Biežio. J. Ilgaudo laida. Turinys:

Sirdis ir Gyvenimas.

Proto Pobudis ir Pajiega.

Papročio Pasidarymas.

Darymas ir Žinojimas.

Pirmi Žingsniai į Augštesnįjį Gyvenimą.

Dvasinės Salygos ir jų Pasekmės.

Padrąsinimas.

Kaina 15c.

NAUJIENOS

1840 S. Halsted Street,

Chicago, Ill.

LOKIS

Lietuvių Legenda.

Labai indomus pasiskaitymas iš užrašų 1866 metų. Knygelė parašė P. Merimee, vertė L. Juras. Išleista “Naujienu” B-vės.

Kaina 15c.

“NAUJIENOS”

1840 S. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Ar Esate Amerikos Piliečiu?

Jeigu nesate Suv. Valstijų pilietis, bet norite tapti, tai patartina kiekvienam nusipirkti knygutę.

AMERIKOS PILIETIS

Kaina 25c.

Toji knygelė sutaisyta anglų ir lietuvių kalbose, pagal paskutinius reikalavimus išlaidymui kvotimo.

“NAUJIENOS”

1840 S. Halsted Street,

Chicago, Ill.

Gludi-Liudi

IR KITOS LYRIKOS EILĖS

Parašytos Kl. Jurgelio (Kalėdų Kaukė)

Tai vienas puikiausiųjų lietuviškų eilių tomelis, kur telpa apie šimtas įvairių eilių.

Knygelė 106 puslapių, su gražiais popieriniais viršeliais. Kaina 50c.

“NAUJIENOS”

1840 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje
Kaldžia NAUJIENŲ BENDROVE Inc.
Kasdien, išskyrus nedėlidienius

Užsiskomoti kaina:
Chicagoje — per išnešiojant 12
centų savaitėje. Paštu siunčiant:
Chicagoje metams \$6.00, pusė me-
to \$3.50.

Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00
Pusė metų \$3.00
Trims mėnesiams \$1.75
Dviem mėnesiams \$1.00
Kasdien, metams \$6.00
Europoje, metams \$7.00

Terms of Subscription:
In Chicago, by carriers, per week,
12 cents. By mail one year, \$6.00;
six months, \$3.50.
Outside Chicago, by mail, one
year \$5.00
Six months \$3.00
Three months \$1.75
Canada, one year \$6.00
European countries, 1 year \$7.00

Address: NAUJIENOS, 1840 S. Halsted, Chicago, Ill.

Redakcija ir korespondentų prašome siunčiamus išspausdinti laiškus
rankraščius adresuoti tiesiai Naujienų Redakcijai, o ne Redaktoriaus
vardu. Reikia būtinai rašyti aiškiai ir ant vienos popieriaus pusės, be to
paleikant platesnius tarpus tarp eilučių. Redakcija pasilaiko visas teis-
es rankraščius taisyti ir trumpinti. Netinkami spaudai raštai naikina-
si arba gražinami atgal, jei būgū dviejų savaitių autorius pareikalauja
ir išsiunčia krasos ženklelių pakankamai persiuntimo lėšoms apmokėti.

Ameniška Redaktorių matyti galima tik nuo 5 iki 5:30 val. vak.

Redakcijos Straipsniai

Naujas angliakasių laimėjimas.

Telegramos praneša, kad 175,000 darbininkų kietųjų anglių kasyklų tapo pakelta dvidešimčia nuošimčių algos.

Visai neseniai tokį pat algų pakėlimą laimėjo ir 250,000 minkštųjų anglių kasyklų darbininkų.

Jeigu angliakasiai būtų laikę Samuelio Gomperso politikos, kuris ragino darbininkus eiti išvien su kapitalistais karės laiku, tai būtų reikėję dar gerokai palaikyti geresnių algų.

Bet angliakasiai būtų nieko nelaimėję ir be organizacijos. Tik galinga unija padarė juos taip pavojingais kapitalistams, jogei ir streiko neprisėjo kelt, kad privertus juos nusileist.

Organizuota kova yra ne tiktaisekminga, bet ir apsieina su mažiausia aukų.

Vėliavos paniekinimas.

Kasdien ir kasdien kapitalistų laikraščiai talpina po keletą žinių apie Sus. Valstijų "vėliavos paniekinimą." Tai tas, tai kitas žmogus, girdi, iškeikęs vėliavą, nuplėšęs ją arba po kojų pamynęs. Šituos piktadarius policija areštuoja, teismai baudžia, o neretai ant jų užpuola ir šiaip žmonės.

Nėra pagirtina žaidimas vėliavos "garbe", bet nėra pagirtina ir mėginimas "paniekinėti" ją. Vėliava juk yra ne gyvas daiktas, taigi ji negali būti pasididžiavimą, ne pažeminimą jausti. Jaučia ne daiktai, o žmonės.

Bet norint žmonių jausmus perkeisti, reikia ne erzinti juos, o suteikti jiems kitokį supratimą. Tada ir kapitalistų spaudos šauksmai apie "vėliavos paniekinimą" neturės pasisekimo.

Klerikalų melas.

Tarp daugybės dalykų, kurie dabar dedasi Petrograde, būk įvykęs toks: Darbininkų minia, suagituota socialistų kalbomis apie Th. Mooney'o "pakorimą" San Franciscoje, padarė užpuolimą ant Sus. Valstijų ambasados. Reikėjo šaukti policiją, kad išvaikytų minią.

Taip skelbia telegramos. Jos, suprantama, yra nuda-

žytos tam tikra spalva. Telegramos perstato dalyką taip, kad parodžius blogumą ty socialistų, kurie agitavo minią, ir tos minios, kuri užpuolė ant Amerikos pasieninio buveinės.

Bet kas moka bent truputį protaut, tam yra aišku minėtojo atsitikimo prasmė. Petrogrado darbininkai išreiškė viešą protestą prieš Sus. Valstijų valdžią, kuri leidžia kapitalo agentams nekaltai kankinti darbininkų vadovus.

Galėjo but, kad Petrogrado darbininkai, lygiai kaip ir jų agitatoriai, gavo ne visai teisingų informacijų apie Th. Mooney'o likimą, nes jisai, kaip skaitytojai žino, nėra pakartas. Bet galėjo but ir taip, kad "pakorimą" sugalvojo telegramų agentura, kad parodžius Petrogrado socialistų nežinojimą.

Vienok, kaip ten nebūtų, faktas palieka faktą, kad progresyviai Rusijos darbininkai žino apie juodašimtišką kapitalistų suokalbį ant Th. Mooney'o gyvasties, ir kad jie norėjo užtart savo klesos draugą, išreikšdami papeikimą Amerikos valdžios atstovui Petrograde. Šitokių darbininkiško solidarumo pavyzdžių Amerikos kapitalistai, žinoma, piktnaišiai, bet Amerikos darbininkai gali tik pasidžiaugti.

Nenuostabu, kad kapitalistų stengiasi telegramų agentūros stengiasi apjuodinti Petrogrado socialistus ir darbininkus. Bet aršiau, negu tos agentūros, elgiasi mūsų klerikalai. Jų čikagiškis organas — tas pats, kuris kartu su kapitalistų agentais buvo apšaukęs nekaltai pasmerktąjį Mooney "piktadariu" — tas Chicago klerikalų šlamštas paskelbė, buk minėtoji Petrogrado darbininkų demonstracija tai buvęs mėginimas sukelti revoliuciją, nuverst naują valdžią ir tt.

Tokių begėdiškų išmisių net kapitalistų spaudoje nėra. Klerikalų "Draugas" sumušė visus melavimus ir begėdystės rekordus.

Pradeda atvėsti.

Išgirdę, kad dabar galima pagrįžti Rusijon, daugelis žmonių ėmė karščiuotis. Kai kurie ryžosi tuojaus pakuo-
ti daiktus, kad kuogrei-
čiausiai apleidus šios šalies
laisves ir kitokių gerumus.

Bet dabar jau jie ima atvėsti. Kolkas juk, jeigu ir galima grįžti, tai ne Lietu-
von, o tik Rusijon. O pagrį-
žusį gal laukia tarnavimas
kariuomenėje, arba bedarbė
ir dar didesnis gyvenimo
brangumas, kaip Amerikoje.
Suv. Valstijos, tiesa, ren-
giai įvest konskripciją. Vie-
nok ji, jeigu ir bus įvesta, tai
palies ne visus suaugusius
vyrus. Vėdusieji amatinin-
kai ir daugelis kitų bus pa-
liuosuoti nuo tarnavimo.

Bet ir kariuomenės paim-
tieji ne visi gaus eiti į fron-
tą. Tik išlavintieji kareiviai
galėtų but tuojaus išsiųsti
Europon; o tik-ką paimtuosius
rekrutus reikia dar pir-
ma išlavinti, kas užims kele-
tą mėnesių laiką.

Dar ilgesnis lavinimo lai-
kas yra oficeriams. Ameri-
ka turi jų ne tiek daug, kad
galėtų umai suorganizuoti
armiją iš šimtų tukstančių
vyrų. Taigi, pirma negu
pradėjus siųsti didelę kariu-
menę Europon, Amerikai
reikėtų ne tiktaisei įgyt paka-
kamai išlavintų kareivių,
bet ir palaukti, kol suspės iš-
silavinti reikalingas oficerių
skaičius.

Bet da yra klausimas, ar
Amerika apskritai norės
siųntinēt dideles armijas Eu-
ropon. Žmonių talkininkams
tur-but netruksta. Daug
labiau, negu kareivių, jiems
reikia maisto ir amunicijos.
Prie dabartinių komunikaci-
jos sąlygų, ir Suv. Valsti-
joms ir talkininkams būtų
daugiaus išrovavimo, kad
laivai gabentų iš Amerikos
ne kareivius, bet karės reik-
menas.

Taigi išrodo, kad, gyve-
nant šioje šalyje, yra ma-
žiaus pavojaus patekti į ka-
riuomenę, negu parkelivius
Rusijon.

Tą žmonės ima suprast ir
jau jie netaip skubinasi pa-
kuot savo daiktus, kaip po
pirmutinių žinių apie Rusi-
jos revoliuciją.

Kada karė pasibaigs, tai
da ir tuomet reikės apsižiū-
rėti, pirma negu apleidus šią
šalį. Duonos ir uždarbių
Europoje gal dar ilgą laiką
bus permaža. Kad tik kar-
tais neprisiųst po karės; a-
žuot keliavus namon, traukt
iš Lietuvos savo gimines?
Visaip gali but.

"Dvi mokyklos".

Drg. V. Bergeris pasakė
labai sąmoningą juoką St.
Louiso socialistų konvenci-
joje. Jisai, girdi, pripažįs-
tas "tik dvi socializmo mo-
kyklos: istorišką ir isteriš-
ką" ("istorišką" paeina nuo
žodžio istorika, arba isterija
— karščiuojimasis, nesusival-
dymas, didelis nervišku-
mas).

Tas juokingas pasakymas
tinka ir lietuvių socialistų
srovių apibudinimui.
Mes turime "istorišką so-
cializmą" socialistų. Tai yra
tie socialistai, kurie vi-
suomenės atsitikimus aiški-
na, kaip istorijos apsiirė-
kimus. Jie stengiasi supra-
sti juos, kad žinotus, kaip
jais pasinaudoti savo idea-
lo įvykinimui, ir kaip su jais
kavoti, jeigu jie yra kenks-
mingi darbininkų klesai.

Bet mes turime ir "isteriš-
kos mokyklos" socialistų.
Tai yra tokie socialistai, ku-
rie mato visokiuose atsitiki-
muose tik gerą arba blogą
žmonių valią. Jie yra labai

greiti pagyrimo hymnus gie-
doti arba smerkti ir niekinti.
Paskutinių 10-11 mėnesių
kova lietuvių socialistų tar-
pe, tai buvo kova tarpe tų
dviejų "mokyklų".

"Isteriškoji mokykla" ši-
mtus kartų "palaidojo" In-
ternacionalą, įgąsdino są-
jungiečius "social-patriotiz-
mo" šmėkla, paskelbė, kad
darbininkai "neturi tėvy-
nės", ir be paliovos šaukė
prieš "oportunistus", "klai-
dintojus", "parsiavėlius" ir
tt. ir tt.

Ar ta visa isterika padėjo
sąjungiečiams kiek giliau
suprast socializmą ir visu-
omenės klausimus? Paklau-
skite bent kurio sąjungiečio,
ką reiškia "social-patriotai"
arba "social-patriotizmas",
ir pamatysite, kad retas jų
tepatiegs duoti aiškų ats-
kymą. Jie žino tiek, kad tai
yra kokie tai baisūs dalykai,
nuo kurių turi kraujas su-
stingst gero socialisto gislo-
se, — bet tai ir viskas.

Bet jeigu "isteriškoji mo-
kykla" nepajėgė išaiškinti
net dažniausiai vartojamo jų
žodžio prasmės, tai apie ki-
tokius klausimus ne kalbėt
neapsimoka.

Socialistai gerai padarys,
jeigu jie dabar pasistengs
užmiršti isteriškus šukavi-
mus ir duos daugiau darbo
ne savo nervams, bet protui.
Kas diena atneša naujų sva-
rbių ir painių klausimų. Jie
reikia suprasti. O kad su-
pratus, tai reikia galvoti ir
svarstyti. Nekenks ir pasi-
mokint daugiau nuo tų dra-
ugų, kurie yra labiau išsila-
vinę.

Isterika niekuomet negali
atstot rimtą protavimo ir
žinojimo.

PASTABOS.

Klerikalų ir tautininkų lai-
kraščiai dideliu džiaugsmu
skelbia "žinią" (nežinia, iš
kur gautą), kad p. Yčas pa-
tapęs Rusijos apšvietos mi-
nistro pagelbininku. Pir-
miau jie džiaugdavosi, kad
Yčas turėjo "garbės" pabu-
čiuoti carienės ranką.

Lietuviški redaktoriai vie-
nas po kito dumia Rusijon.
Išvažiuo V. Kapsukas, tuoj
išvažiuos (per Norvegiją).
.A Rimka; girdėjau, kad da
ir keletas kitų rengiasi ne-
užilgio važiuot. Zeceriai tu-
rės daugiau džiabo.

Kurie norį grįžti Rusijon,
tai turi pasiskubinti, nes tik
iki birželio mėnesio jie nebus
imami į (Rusijos) kariuo-
menę. Vėliau pagrįžus, ne-
gautų ne pasilsėt po kelio-
nės.

Vieno amerikoniško laik-
raščio reporteris, kuris "spe-
cialiai" užsiima rašymu
straipsnių apie Rusiją, kla-
sė manęs kaip kurių informa-
cijų. Tarp kitko jisai pra-
šė paaiškinti, kas yra tasai
ponas Duma, kurį taip daž-
nai mini telegramos. Aš
jam atsakiau: "Tai yra ne
ponas, o ponis — buvusiojo
Rusijos caro numylėtinė.
Prieš-pat revoliuciją juodu
lo įvykinimui, ir kaip su jais
kavoti, jeigu jie yra kenks-
mingi darbininkų klesai."

Stebiuosi, kad amerikoni-
dar nepradeda "betus" dėti
ant Vokietijos revoliucijos.

Ar tik ne Šiupas bus pa-
leides tą paskalą, kad jo žen-
tas patekęs į "ministerius"?
Mat, važiuot į svečius pas
paprastą p. Yčą, tai būtų
perdaug menka misija to-
kiam didvyriui. Ot, jeigu
žentas "ministeris", tai kas
kita!

Bet kas-gi, po šimts pyp-
kių, padarė tą Rusijos revo-
liuciją? Tautiška-klerikalė-
ka spauda jau "prirūdė", kad
jos nepadarė ne socialdemo-
kratai, ne socialistai revoliu-
cionieriai, ne darbininkai, ne
ukininkai. Štai kaip ji įvy-
ko: Caras nūgriuvo nuo so-
sto, kada buvo užmuštas
Rasputinas, o prieš Rasputi-
nų kovoją Ilidodora, o Ilidod-
ro "dešinioji ranka" buvo
venas lietuvis. Taigi tas lie-
tuvis ir padarė revoliuciją.
Jeigu ne lietuvių tauta, tai
caizmas dar gal būtų keletą
šimtų metų viešpatavęs Ru-
sijoje.

Patriotiškoji "Lietuva" sa-
ko, kad priverstinas karei-
viavimas yra "ne tik teisin-
gas, bet reikalingas". Bet
didele didžiama lietuvių ma-
no visai kitaip.

Ar gali žmonės prašalint
tą, ką Dievas duoda? Žino-
ma, kad gali. Dievas juk bu-
vo davęs Rusijai carą, o da-
bar jau caro sostas tuščias.

Tautininkų "Neprigulm-
bės Fondą" vėl reikės kri-
štyti kitaip, nes dabar jau
tautininkai nenorės, kad Lie-
tuva atsisikrtyt nuo Rusijos.

Klerikalai savo laikra-
ščiuose taip daug ir taip pla-
čiai rašo apie "socialistus",
kad priseina tyrinėjimą pa-
daryt: ar tik nebus sociali-
stai papirkę jų? Nes juk
uždyką niekas taip nerekla-
muoja svetimo vardo.

A. Bernotas, rašydamas
Petrogrado "Naujoje Lietu-
voje" apie Amerikos sociali-
stus, ne žodžių neužsimena
apie J. O. Širvydą.

Kapsukas taip ir išvažia-
vo, nepalikęs "tinkamo pava-
duotojo". Kas dabar bus su
"Kova"? Kas bus su L.S.S.?
Kas bus su lietuvių socialistų
judėjimu Amerikoje? Kas
bus su Internacionalu?.. Bai
su ir pamislyt.

Kalnavertis.

Duma Revoliucijos Išvakariais.

(Žiur, vakar. nr.).

Posėdis vasario 28.

Vasario 28 posėdyje įnešama
paklausimai: delko suimta at-
stovai darbininkų profesionalės
organizacijos ir delko valdžia
paskyrė naujus sgnarius V. Ta-
rybon, nors senieji nebuvo at-
sisakę.

Toliau stota prie nagrinėjimo
paklausimo valdžiai, kaip ji ma-
no prašalinti kliūtis, trukdan-
čias armijos aprūpinimą ir žmo-
nių maitinimą.

Pirmasai kalba Miliukovas.
Klausimas apie santykius tarp
valdžios ir V. Dumos arba, tie-
siau pasakius, tarp valdžios ir
žmonių yra vienintelis šių laikų
klausimas, nuo kurio priguli vi-
sų kitų klausimų išrišimas, sako
Miliukovas. Jis stebisi, kad
valdžiai reikėjo viso mėnesio lai-
ko, kad supratus, jog jai nėra ko
bepasakyti, nes atsidarius posė-
džiui ministrų pirmininkas at-

vyko V. Dumon be žado. Ištie-
sų, ką gi begalima pasakyti su-
griovus V. Tarybos ir V. Dumos
beužsimezgancius bendro dar-
bavimo santykius, suvaržan-
čius Senato veikimą, skiriant
naujus senatorius čielais buri-
ais. Per du pastaruoju mėnesiu mu-
sų vidaus reikalai žymiai pa-
krypo blogojon pusėn. Kaip tik
tame laike, kad gera vidaus tvar-
ka mums ytin yra brangi, kuomet
reikia didžiausio tautos vi-
sų spēkų įtempimo, kuomet
mes stovime prie pat karės pa-
raizos ir trokšte trokštame,
kad karė nepasibaigtų ant nie-
kų, mūsų valdžia lyg tyčia tėsia
visuomenės įiegy spietimą ki-
peton, kad parodžius visuotinį
mūsų galę. Žmonės eina pir-
myn, valdžia gi traukia atgal.
Kas laikos valdžios pusėje? Nei
įstatimdavybės įstaigos, nei žo-
mietybės, nei pagalios pati bajor-
rija.

Toliau Miliukovas, pasirem-
damas Puriškevičiaus liudymu,
sako, kad valdžia tikta V. Du-
mą baido sumanymais apie
dvarponių žemių užėmimą, o
Rusijos gilumon siuntinėja žan-
durus ir žemsargius. Tikta de-
mokratija gali gauti viršų šio-
je karėj pritariant piliečiams ir
jiems susiorganizavus. Pinigi-
nius poverčius galima atspaus-
dinti ir be žmonių žinios. Dide-
liausį mokesčių ir palukų užsie-
nio paskolų sunkumą tepajus
žmonės karci pasibaigus, bet vi-
daus paskolos tegali pasisekti
tikta, žmonėm pilnai pritariant
valdžiai. Bet kaipgi žmonės ga-
li valdžiai pritari, jeigu toji val-
džia ima kovoti su žmonėmis.
Užsienioose net dauguma socia-
listų eina dabar išvien su val-
džia, matydami jos rūpesnį apie
žmonių reikalus, pas mus gi
areštuoja darbininkų atstovus.
Karės pramonės komiteto už-
tatai, kad jų buvo norėta įsteig-
ti taikos kameras, kurios persu-
dyt nesulikimus fabrikuose ir
vepgtų streikų min. Ritičio pa-
siaiškinnimas apie maitinimo rei-
kalus primena, sako Miliukovas,
Suchomlinovo pasiaiskinimą a-
pie šovinius. Toks pat pasigiri-
mas, toks pat dumimas akių
žmonių atstovams pramanyto-
mis skaitlinėmis. Nesant jokios
abelnos organizacijos manoma,
buk V. Duma turi netikta kalbė-
ti, bet ką nors ir veikti, bet ką —
tai jau mūsų dalykas. Mintis iš-
reikštos iš šitos sąkyklos plėčia-
si, gyvuoja ir veikia visoje ša-
lyje. Žmonės neleis mažinti
tautos apsigyvenimo jeigu da-
barties paraizos laike, prie ku-
rios mes prisilinkome galutinai.
Jeigu šalis persitiks, kad su
bartine valdžia negalima prie-
šo nugalėti, tai-Rusija ji nugalės
ir neveizėdama tos valdžios, bet
visgi nugalės.

Kerenskis sutinka su Miliuko-
vu, kad mes įžengime į karo
paraizos laiką, bet nepritaria jo
tolesnoms išvadoms, pažymėda-
mas, kad nereikia užmiršti, jog
jėgos mažinasi netik pas mūsų
priešininkus, bet ir pas mūsų
sąjungiečius. Dabar kaip tik
laikas paklausti: su kokiomis
pajiegomis mes stojam prie ga-
lutinų karo žygių. Dvasia Ru-
sijoje krinta žemyn, šalyje ima
siausti suirutė, su kuria sulygi-
nus 1613 metai — vaikų pasa-
ka. Suirutė suardė pamatus vi-
suomenės gyvenimo. Jūs kalba-
te apie pasaulio valdymą, apie
Europos žemlapio pertaisymą,
apie Konstantinopolio užvaldy-
mą, o valdžia nepajėgia apginti
savo valstijos. Ar mes numa-
nome, kad asmeniškų reikalus
reikia padėti po apačios valsti-
jos reikalų? Ne. Jūs (blokas)
peikiate valdžią, kritikuojate mi-
nistrus, gi tvarka pasilieka ta pa-
ti, kaip buvus. Valdžios veiki-
mas visai sunaikino šalies ūkį.
Žinomas francuzų anarkistas
Hervė lig karo taipgi platino
nuomonę apie valstijos sugriov-
vimą, mūsų dabartinieji mini-
strai tokie pat anarkistai. Vie-
nas sugriovė visuomenės min-
čių išreiškimo organizaciją

(spaudą), kitas suardė kelius,
trečias sunaikino maitinimo
tvarką. Pas jus nėra noro veiki-
ti, šaukia Kerenskis kreipdama-
sis prie V. Dumos, jūs tik plepa-
te, naikindami žmonių miniose
norą veikti. Kam be reikalo
monyti akis neįvykdomaus reika-
lavimais pasaulį valdyti; verčiau
reikia rimtai pagalvoti, kad kuog-
reičiausia užbaigus šį kruviną-
jį karą ir sustatyti minimališkus
(vismažiausius) reikalavimus,
sulgy kurių galima būtų pada-
ryti taiką.

Levasėvas (dešinysis) kaltina
kadetus, kad jie 1914 metais
trukdė išlaidi padidinti valsti-
jos apgynimo reikalams ir rei-
kalavo naujokų skaičiaus suma-
žinimo, ant 130,000. Vokietijoj
įvesta darbo tarnystė, tą pati
manoma padaryti Francijoje ir
Anglijoje, pas mus gi apie tai
niekas dar nėra nei užsiminęs.
V. Duma turi pasigauti pirmo-
nių greitesniam priešininkų nu-
galėjimui.

Karaulovas sako, kad koliai
V. Duma kalbasi, žmonės šala ir
alksta. Iš neišbrendamos klam-
pynės tegali šiai išvesti tikta iš-
sakomoni prieš žmones valdžia.
Reikia-paskirti iš žmonių atsto-
vų išrinktą komisiją, kuri kon-
trolluotų valdžios veikimą ir pa-
didinti ministrų atsakomybę iki
mirties bausmės.

Po visų prkalbų V. Duma
vienbalsiai priima paklausimą
valdžiai, kaip ji mano vidaus
tvarką pagerinti.

Pagalios priimta ir pripažinta
skubinas paklausimas valstijos
sekretoirui apie naujųjų V. Ta-
rybos sgnarių paskyrimą šiais
metais. Sulyg įstatų naujųjų
sgnarių negalima skirti senie-
siems neatsisakius.

Taipogi priimta toks pat pa-
klašinimas, delko suimta darbi-
ninkų atstovai ir delko varžoma
veikimas visuomenės organiza-
cijų, veikiančių karo reikalams.

Sekantis posėdis paskirta ko-
vo 2. Puriškevičius protestuo-
ja prieš kraipymą V. Dumos at-
stovų kalbų ir skundžiasi, kad
laikraščiuose išspaudinta visai
ne tai, ką jis V. Dumoje kalbė-
jęs.

Valstybės Taryboj.

V. Taryboje posėdžiai prasidė-
jo 27 vas. Buvo prisirinkę daug
pašalinės publikos. Pirminin-
kavo ščeglovitovas, užsėkęs
"ura" už sveikatą caro ir ve-
kiančiųjų karo laukuose rusų ir
jų sąjungininkų armijų. Pro-
fesorius Grimmas paprašė bal-
so pranešimui kairiosios V. Ta-
rybos grupės nuomonių apie da-
barties svarbiausius valstijos rei-
kalus, bet V. Tarybos pirminin-
kas neleido. Tuokart Grimmas
papasrė leisti apreikšti protestą
prieš varžymą teisių V. Tarybos
narių, bet ir to pirmininkas ne-
leido. Tuokart Grimmas ir visi
kairieji V. Tarybos sgnariai pa-
sitraukė iš posėdžių salės, liku-
siej gi sgnariai ėmė kalbėtis apie
blaivybės palaikymą valstijoje
tolimesniam laikui.

NETURI TIKSLO SUVA- ŽYT SPAUDĄ.

Saiki kritika busianti
pakenciamai.

WASHINGTONAS, bal.
27. — Prez. Wilsonas laiškų
į Arthur Bristone's New
Yorke, tarp kita sako, kad
norimu pravesti šnipų bilių
mi valdžia nei nemananti su-
varžyti spaudos laisvę. Ji-
sai sako, kad tokiam patvar-
kymui, kuris turėtų apginti
ji nuo piliečių kritikos, ir ji
pats būtų priešingas. Saiki,
inteligentiška kritika turi
but pakenciamai, sako Wilso-
nas.

Skaitykite ir Platinkite
"Naujienas"

Jaunuomenės Skyrius

J A L.

Daugel laiko jau praėjo,
Kada mano akys
Pirmas žvilgsnis įs žibėjo
Ir užliuvo mintyse.

Nors jūs įsiekot užtarėjo
Laisvės priešų eilėse,
Siekinėsi nueiti gal vėju,
Jūs paskeit varguose.

Ir taip tiesą jūs paminėt,
Nesupratęs jos prasmės;
Lengvatikiams tinklus pinėt,
Kad įgijus sau garbės...

Paikims žodžiams patikėję,
Vaitot turite po tam,
Blogę tą atjaust turėję
Jo nesulaukit kitam.

Meiluos žodžius niekadėję
Nėra laimės jums tikros,
O išvengtų geradėję
Reikia sąžinės tvirtos...

B. Vyturis.

Jaunimo Dirvonai.

Pavojus.

Militarizmas pamažėl pradedą įsigalėti Amerikoje. Konskripcijos bilus, reikėja manyti, galų gale bus priimtas. Tuosy Amerika atsidurs ant vienos lentos su Europos valstybėmis.

Bet šiuo kartu mums ne tai rūpi. Mes norime kalbėti apie tą pavojų, kuris gresia Rusijos išeiviams.

Šiomis dienomis Chicago rusų konsulas kreipėsi į Washingtoną su vienu prašymu. Prašymas sekantis: pavolyti jam verbuoti rusų išeivius Amerikos armijai. Esą išeiviams grįžti Rusijon dabartiniu laiku nepatogu. Bloga komunikacija. Bet tai niekis. Girdi, talkininkai kovoja už paliosavimą pasaulio nuo prūsų militarizmo. Todel rusų ateiviai, stodami į Suv. Valstijų armiją, kovos už tas pačias idėjas, už kokią kovoją ir Rusija.

To negana. Ten pat išrodama, jogei ateivių priedermė, privalomas stoti į šios šalies armiją. Girdi, Rusijos išeiviai šioj šalyj rado sau prieglaudą. Jų gyvenimas čia nesulyginamas geresnis, negu jis buvo tėvyne. Jie čia daugiau uždirba ir todėl geriau gyvena.

Išvada aiški — ranka ranką privalo mazgoti. Jeigu Amerika jiems suteikė tiek "gerių", tai ir jie turi kuo nors atsilyginti. Šiuo gi momentu geriausias atsilyginimo budas — tai stojimas šios šalies armijon.

Jeigu Washingtonas išklausys konsulo prašymą (o jam juk nėra prasmės neįsiklausyti), tai prasidės ir ateivių verbavimas "tėvynės gynimui"...

Sviesos spindulys tamsos viešpatystėje.

Iki šiol moksleivių gyvenimas buvo absoliučiai nežinomas mūsų jaunimui. Jaunimas turėjo klaidingą supratimą apie savo draugų gyvenimą. Ir nieko nuostabaus, jeigu įvykdavo tiesiog nedavanotų nesupratimų.

Dabar kas kita. Nepermatoma migla pradeda sklaidyties. Sužibo ir šviesos spindulys tamsos viešpatystėje. Moksleiviai pradeda drąsiau, atviriiau kalbėti apie savo reikalus. Jie jau nebeslepia savo gyvenimo nei blogių nei gerųjų pusių.

Reikia pasakyti, jogei daug žviesos metė ant moksleivių gyvenimo A. Bimbos straipsnis "Visuomenė ir moksleiviai." Jis dar ir tuo svarbus, kad padidino daug įvairių klausimų; parodė, kokie esti santykiai tarp moksleivių ir visuomenės ir ko-

kie jie privalėtų būti.

Reikia vilties, kad užsižiebes spindulys greitai laiku apšviestą nežinomą jaunimui viešpatystę.

Bačka žodžių —
šaukštas dalyko.

"Bangos" įstatų projektas susilaukė iš jaunimo pusės aštrios kritikos. Ir ji vis dar tęsiasi. Gaila tik, kad visa kritika atkreipta į grovimą. Konstruktyvės kritikos visai nesimato. O ji labai pageidaujama. Negana juk nupeikti — reikia dar pasakyti, kokių būdu alitaisytį padarytas klaidas. Jeigu visi ims peikti, tuosyk nieko gero neisies — bus tik bačka žodžių, o šaukštas dalyko. K. A.

A. Bimbo.

Visuomenė ir Moksleiviai.

(Pabaiga).

Stambiausi moksleivių klaidai man visuomet stovi prieš akis. Nekurie moksleiviai svajoja labai augštai, neparemdami tų savo begalinių svajonių gyvenimo faktais. Įstoje į mokyklą, jie persistato sau, kad suvis atsikiria nuo darbininkų klesos ir jau mano esą "ponais." Jiems rodo, kad pabuvimas metų kitų mokykloje pastato juos daug augščiau už darbininkus. Budami mokykloje, jie nepersistato, kad vėl reikės grįžti prie darbo žmonių. Ir žinoma pasekmės to viso yra labai apgalvotos. Gyvendami tikimomis svajonėmis jie neprisirengia prie visuomeninio veikimo. Ir pasidėkavojant neprisirengimui paduoti visuomeni ranką, kuomet aplės mokyklą, šiandie turime šimtus draugų, kurie buvo moksleiviai, bet tik keli jų pasirodė visuomenės dirvoj ir sklaidžia apšvietą. Nes didžiūmos svajonės neišsipildė. Aplinkybių priversti, jie aplėdo mokyklą ir turėjo grįžti prie to paties darbo ir vėl vilkti sunkią gyvenimo našta, nuo kurios pasiūsuoti tik po mirties bus galima. Bet vietoje tų tuščių, išpuštų svajonių, jeigu tie mūsų draugai būtų svajoję apie visos žmonijos pagerinimo buvį; kad tapti darbo žmonių nenaudotojais, bet vedę juos prie geresnės ateities, prie palengvinimo sunkių gyvenimo aplinkybių, tuomet būtų prisirengę prie pasitikimo darbininkų ir pagelbėjimo jiems kovoje už geresnį buvį. Ir kuomet darbininkai laimės kovą, jos vaisiais naudosis ir moksleiviai.

Toliaus, moksleiviai daro klaidą, nekeldami dienos klausimų savo susirinkimuose. Daug yra tokių moksleivių, kurie visai nenori nei klausyti, kuomet yra kalbama apie žmonijos netikusį surėdimą. Girdi, mano jausmus užgana; ką mes pagelbėsime; arba koki mums nauda iš to? Ir kuomet tenka girdėti iš tų moksleivių, kurie čia pėdomis Romos apaštaly, tai jokio keistumo nėra, kadangi jie žino, kuomet liaudis susipras, tuomet mulkintojų jau daugiau nerieš. Bet kuomet tenka išgirsti tai iš progresyvių moksleivių, tuomet jau nėra kantrybės kęsti neperspėjus to klaidos. Nes tai yra skaudus nesupratimas, kuris plakė per šimtmečius žmoniją ir dabar dar randa vietos net moksleivių tarpe. Atminkime, moksleiviai, kad kasdieniniai klausimai visuomet yra tiesioginių būdu surišti su pačiomis gyvenimo aplinkybėmis. Moksleivių priedermė yra visuomet išdiskusuoti tuos klausimus aiškiai ir protingai, kad aplėdus mokyklą būtų aišku, kokie klausimai mus paliečia daugiau ir kad atsiradus reikalui daly-

vauti visuomenės veikime, mūsų pozicija būtų aiškiai nustatyta, kokiais keliais mes turime eiti. Tuosyk nereiktų kalbėti apie tai, kurioje pusėje mes esame, — ar einame su darbininkais išvieno, ar norime pagelbėti tamsos "apuokams". Kad stoje į karą prieš išnaudotojus, turėtume užtektinai faktų.

Tokių tikslai būdu mes galėsime būti naudingi žmonijai, ir mūsų nors mažas mokslas, bet pastatytas ant gerų pamatų su budavos "namą"; kuriame tilps laimės gyvenimas ne saujačiai dykavonių, bet visai žmonijai.

Nors mes, moksleiviai, matome, kad visuomenė perdaug nori iš mūsų; nors teisia mus perskaidžiai, nepažindama mūsų aplinkybių, bet visgi mūsų priedermė esant mokykloje darbuotis dėl visuomenės. Nors mūsų laikas yra daug brangesnis už tų, kurie ne mokykloje, bet atmintime: kad mūsų darbo viena valanda gali atnešti daugiau naujos žmonijai, nekard darbo žmogaus visas gyvenimas. Jeigu mūsų vienas rašinėlis pagelbės nors vienam draugui pažinti savo priešus ir tamsintuosius, tuomet ta valanda yra verta daugiau, kaip keli svarai aukso. Nes ta valanda atidare žmogui akis ir parodė naują gyvenimą ir naujus gyvenimo idealus. Taigi, moksleivių priedermė yra paskaiti kelias valandas parašymui ko nors naudingo, kad tas rašinėlis prisidėtų prie žmonių apšvietimo. Ir tiesiog neatleistina nuodėmė tiems progresyviams moksleiviams, kurie išbuve ketę metų mokykloje neprisidėda prie apšviestos darbo. Visados turėkime mintyje: kad plunksna yra galingesnė už viską!

Man rodos, kad jau laikas visuomeni ir moksleiviams susiprasti. Laikas visuomeni pamesti žiuręjusį moksleivius, kaip ir nepačiusus žmones arba kaip ir viską žinančius ir reikalaujanti iš jų milžiniškų darbų, kurių nuveikti nepavelina skaudžios moksleivių aplinkybės. Taipgi laikas visuomeni pasitikti moksleivius ne su panika arba su pasityčiojimu, bet pasitikti kaip draugus, kaip darbo žmones, kurie visuomet yra pasirengę tarnauti visuomeni, nes visų yra vienas priešas, — tai "išnaudotojai."

Kaip moksleivių, taip visuomenės yra vienoki siekliai — pagerinti buvį. Bet pagerinti buvį kitokiu būdu negalima, kaip tik progresyvi visuomeni susivienijus su progresyviais moksleiviais, skleidžiant socializmo principus tarp nesusipratusios minios. Dabartiniu laiku, kaip tik ir atrodo, kad moksleiviai supratę, jog be socializmo nebus žmonijai išganymo. Tada parodė jų prisidėjimas prie progresyvių. Nors ilgai svyravo moksleiviai ir manė, kad jie galės atnešti didesnę naudą visuomeni budami bepartysiais, bet pasėkmės buvo tokios, kad visuomenė pradėjo visai ne atkreipti atidžios į moksleivius, ir nei viena partija nenorėjo paduoti rankos. Dar praėjusiais metais moksleivių susirinkime buvo pakeltas klausimas, "kad moksleiviai turi prisidėti prie progresyvių visuomenės, nes kitokiu būdu moksleivių įtekmė visuomenėje visai išnyks." Bet buvo nemažai moksleivių, kurie tautiškos "košės" turėjo galvoje ir nenorėjo pripažinti, kad kiekvienas žmogus, kuris vartoja savo protą, turi stoti socialistų pusėn ir bendrai veikti. Bet šiais metais pasirodė visai kitaip. Pamatė moksleiviai, jog kuomet socialistai pasmerkia karus ir kraujo prailėjimus, tai tuo pačiu laiku tautininkai su klaidiniais tyli; mažda, to, jie dar dia žmonėms protestuoti prieš karę.

Tuosyk susipratę moksleiviai sekia tą visą istoriją ramiai ir kiekvieną išsireiškimą kaip vienos taip ir antros pusės, diskusuo-

juoja ir teisia labai teisingai, gallop prieina prie išvėdimo, kad tik socialistai yra darbininkų draugai; kad jie vien tik čia su skriaudžiamaisiais. Nors, žinoma, atširas ir tokių moksleivių, kurie nenorės eiti su progresyviais išvieno, bet galima tikėtis, kad tokių bus visai mažai.

Gal šis mano rašinėlis ir nepatenkins nekurių draugų, bet visgi jaučiu, kad jis prisidės prie nušvietimo kai kurių klausimų.

Nors iki šiol dar nieko nebuvo girdėti iš progresyvių visuomenės, kaip ji žiuri į moksleivius, kurie padavė ranką susipratusiai darbininkų klesai ir nutarė tarnauti jos idealams, bet iškalio galima sakyti, kad ji (prog. visuomenė) supranta to atsilikimo reikšmę. Turime su-

prasti, kad moksleivių, nukrypimas prie progresyvių visuomenės parodo ir tai, kaip lietuvų inteligentija žiuri į socializmo principus ir į socializmo priešus. Mes, progresyviai moksleiviai, turime viltį, kad mūsų armija augs didin kasdieną, o vieno moksleivio prisidėjimas prie mūsų reikšda mūsų priešams skaudų smugį, nes jų eilės vis čia retin ir retin ir palengva spėkos nyksta, kuomet mūsų — auga, bujoja.

Mes taipgi turime viltį, kad progresyvi visuomenė atkreips daugiau atidžios į moksleivius, ir reikalui atėjus paduos ranką tiems, kurie bus verti to. Mes tikime, kad progresiv. laikraščiai pradės žiūrėti į moksleivius iš kitos pusės ir suteiks viefos savo špaltose moksleivių balsui, nes iki šiol teko girdėti iš redaktorių lūpų, kad esą mes negalime apie jus nieko kalbėti, nes nežinome, kokiame vežime važiuojate, ir taip ilgai nelaukite mūsų užuojautos, kol parodysite savo tikrą veidą. Tas jų atsiėmimas buvo labai aiškus, kuomet čio klausimas apie įsteigimą fondo prie LDLD. Nei vienas laikraštis nepratarė ne per pusę lūpų apie moksleivius; rodos, kad nežinojo, kad randasi tokie gyvūnai, kaip moksleiviai. Už tą, žinoma, jų (prog. laikraščių) negalima — kaltinti, nes nežinodami moksleivių pažvalgos, jie negalėjo parodyti jokios simpatijos arba antipatijos.

Dabar, suprantama, viskas persimainys. Valparaiso, Ind.

A. Dvylys.

DABARTINĖ TVARKA IR JOS ATSIKIDIMAS.

Dabartinis pasaulis pilnas įvairių gerybių, visos rinkos perpildytos įvairiomis prekėmis, matosi visko pakankamai ir, rodos, mums reikėtų gyventi pertekliu — mūsų vargams ir aimanavimams reikėtų užsibagti. Anaiptol! Gyvenimas nuolat darosi sunkesniu, kasdien atsiranda vis nauji ir nauji šaltiniai vargų. Pažiūrėjus į šiandieninio pasaulio tvarką, į visas gerybes jame esančias, mūsų širdis sapa, mes bėmąstydami susinervuojame, užėina apmaudas per drebančias lūpas išsiveržia šauksmai: "Kodėl mes vargo ir bado prispausti skurstame kuomet pasaulis paskendęs turtuose; juk mes viską pagaminame, tai kodėl mes savo truso vaisiais nesinaudojame? Kodėl mes neturtingi?"

Taip, gerbiamieji ir gerbiamosios, mes viską pagaminame pradedant nuo mažytės adatėlės iki milžino garlaivio, nuo menkos lušnelės iki puikiausio palociaus. Ačiu mūsų trisui, pašventinimui ir gabumams šiandien pasaulis paskendęs turtais, o mes gamtos sunys ir dukteris paskendę varguose.

Dabar kyla klausimas — kamegi priežastis, kame kaltininkas pagaminusis visus tuos vargus, visas tas nelaimes, kurias mes šiandien kenčiame? Kad kiekvienam supranta-

miau atsakius į minėtą klausimą

ir geriau pažinus visas tas priežastis, kurios pagimdė tuos vargų šaltinius ir kad paaiškinus tas gyvenimo apystovas, kurios davedė darbininkų klesą iki laipsnio žūt but, mes turime truputį pažvelgti į praeitį.

Buvo laikai, kuomet žmonės ant žemės laisvai gyveno, visi bendrai dirbo ir savo darbo produktą bendrai dalinosi. Ką viena žmonių giminė, grupė turėjo, tuo ir antroji naudojosi. Kokių frankius vienas žmogus vartojo pagaminimui reikalingų gyvenimui reikmenų taš pačiais ir kitas naudojosi. Žodžiu sakant, tuomet visas pasaulis, visos gamtos dovanos lygiai priuglėjo kaip vienam žmogui, taip ir visai jo giminei, ir visi viskuo bendrai naudojosi — apie privatšką nuosavybę jie tada neturėjo mažiausio supratimo.

Laikas, kada apsirėiskė supratimas apie savastį, nėra tikrai žinomas ir jo besivystymas yra neaiškus, tanšios praeities istorijoje, vienok yra autentiškas rekordas (darodymas), kad šis nuosavybės supratimo besivystymas lūrėjo pernešti, perkentėti daugelį įvairių permainų laike istoriškų periodų.

Mes žinome, jog visi augmens siurbia iš oro maistą, reikalingą savo gyvybės palaikymui, bet gi mes nemisliname apie juos (augmenis) kaip turinčius nuosavybę oksigene arba nitrogene; nei gi apie medį, kaip turintį nuosavybę žemę, kurioje jo šaknis skeičiasi ir siurbia iš ten sau reikalingą maistą. Gyvenimui progresuojant, kartu progresuoja ir ant jo esantį gyvūnai. Prie įvairių gyvenimo apystovų tarp gyvūnų apsirėiskia instinktyviska viršenybė: tvirtesnieji gyvūnai stengiasi pavergti silpnesnius, paskutiniai jieško arba dirba įvairias prieglaudas, iš kur jie kovoja prieš savo užpuolikus. Progresu užpuolimo ir gynybos ir apsirėiskia nuosavybės — jausmas. Instinktyviskas nuosavybės jausmas ir primityviskame žmonių sluogsnyje, apsirėiskė po nuolatinių besistengimų pastumėti pirmyn savo viršenybę.

Primityviskas dvikojis neturėjo jokių frankių. Jo rankos tarnavo pagaminime visų gyvenimo reikmenų. Jis neturėjo savasties jausmo apie gabalą žemės, ant kurios jis apistodavo laike savo persikėlimo iš vienos vietos kiton — nei lazda, kurią jis vartojo kaip įrankį del apsigynimo, nebuvo galima pavadinti jo.

Mažu pamažu primityviskas žmogus, vadovaudamasis savo nuomone, surado kaip vienos rūšies lazda tarnavo kokiame rodos, mums tikslui ir kaip antros rūšies lokis pat frankis tarnavo tam pačiam tikslui daug geriau negu pirmasis sukęs tokią paslaptį del tulų mierių jis taikė tokius frankius, kurie geriau atliko savo užduotį iki galutinai apsirėiskė budas pritaikymo tinkamų dalių medžio į tinkamas formas: lazdos, saidokos, bumerangus ir t. p. Vienok mes nežinome ar jis jautė savastį ant frankių ir prietaisų, kuriuos jis pagaminė.

Ir taip laiks nuo laiko žmogus tobulino savo frankius, taikė juos prie ateities vartojimo. Tas frankių tobulinimas, toki darbo aplikacija reiskia mierį, taikomą prie busimo gyvenimo būdo ir tokis mierio taikymas yra nuosavybės esencija (gaivalas).

Laiks nuo laiko žmogus tobulinasi, gyvenimo aplinkybės išsaulė įvairias — permainas ant žemės. Persikeitus klimatui staigiu apsirėiskė pas žmogų didelis reikalavimas drapanų. Visą tą jis pagaminė savo rankų darbo gabumu, kuris vedė ne vien prie išdirbinėjimo kailių, bet ir prie išdirbinėjimo audinių. Sunaudota darbo spēka gimdė vis aiškesnį ir aiškesnį jausmą savasties su gyvulių audinių, su žemdirbyste atėjo to-

Copyright 1917 by House of Representatives

JAUNI VYRAI:

Ateikite į mūsų sankrovą
Jūs gauste tokią staile
kurios Jūs norite.

Jūs gal but įsiekote siuto su vienu knypkiu; dviem knypkais; ant abiejų pusių susegamų; išviršaus prisiutais kišeniais; su diržais užpakalyj; su diržais aplink — ką nors naujasnės stailės

Hart Schaffner & Marx

ir kitų puikiai pasiūtų siutų.

Jie yra tipiškos jaunims vyrams stailės; pasiuti del jaunų vyrų, lankančių augštesnę mokyklą, kolegiją, arba dirbantiems raštinėse. Mes turime taipgi puikią eilę drapanų del vyrų, kurie nori daugiau konservatyvių ir dargi stailėje esančių.

Šie siutai yra labai puikios ypatybės vilnonių audimų, puikių spalvų ir geriausio darbo.

\$15 \$18 \$21 \$22.50 \$25

Mūsų skrybėlių eilės yra ypatingai pritraukiančios. Mes nuolatos parupiname naujausias stailės, puikas spalvas ir išvaizdas, Skrybėlės ... **\$2 \$2.50 \$3**

John B. Stetson Skrybėlės vėliausios stailės **\$4**

ČEVERYKAI. Mūsų eilės čeverykų padarytų geriausiai, kaina pagal išgalę. Kuomet jūs ateisite, reikalaukite mūsų specialių po ... **\$4 ir \$5**

VAIKU SKYRIUS

Laikę pastarųjų keletos savaitių mes prirenge didelį skaičių vaikų siutų, kepurų, blizgių, čeverykų, ir visų kitų dailių, reikalingų del kiekvieno gerai besirėdančio vaiko. Mūsų siutų eilė yra labai įvairi. Pinch back, ant abiejų pusių susegami siutai, puikiai vilnonių audimų, dvi poros kelnų, vėliausių spalvų.

VAIKŲ SIUTAI po **\$4 \$5.50 \$6.50 \$8**

Roselando Geriausias ir Didžiausias Aprėdalu ir Čeverykų Namai.

Bach Bros

115-ta gatvė ir Michigan Ave.

Namas Hart Schaffnerio and Marx'o Puikių Aprėdalu

Florsheim Čeverykai Stetson Skrybėlės

lesnis laipsnis nuosavybės išsivystymo. Ir taip, laikui bėgant žmogus galutinai suprato savasties reikšmę.

Atsiradus aiškiam supratimui apie nuosavybę, žmonių giminė pasidalino į dvi grupi, klesi; samdančioji klesa, kuri reikalavo tulų skaitlių darbininkų, apdirbimui savo nuosavybės ir samdininkų klesa, kuri dirbo paskirtą darbą už tam tikrą atlyginimą. Kada vieni žmonės pradėjo samdyti kitus už tam tik-

ras algas, tuosyk prasidėjo kapitalizmo išsivystymo gaidynė. Darbdaviai stengėsi mokėti darbininkams tokias algas, kad jie galėtų šiaip taip su savo šeimynomis pragyventi. Nuo to prasidėjo darbininkų išnaudojimas.

Susitvėrus įvairioms korporacijoms, apsirėiskė lenktynių pėriodas tarp kapitalistų, kurie lenktyniavosi su kiti kitų lenktynių ir pelno, kaip pašėlę, bėgėsi į svetimas šalis ir atidarė

naujas rinkas. Išdirbystėje sparciai buvo pritaikomi nauji sąradimai.

Išgalėjusios lenktynės stumė stumė naujų kontinentų tyrinėti. Kartais tas buvo atliekama kruvinu karu, nes kapitalizmas neatsisakė priemonės, kuriomis jis prie savo tikslo. Visa, kas jam rūpi, tai tik juo daugiau pelno gauti, tiek, kad jo skatikai būtų itas, kraujas ir purvas" kaip Karolis Marx kad sako. Lenktynės išgalėjus sparciai išsivystė mechanizmoji produkcija, išsiplėtojo jureivystė ir vandenynai tapo komunikacijos keliais.

(Bus daugiau).

DEL "BANGOS."

Kad moksleiviams pašalpa reikalinga, apie tai negali būti nei ginčų, nei kalbos. Ir tai, kad reikia moksleiviams šelpiti, — mes senai matome ir girdime, kalbant ir svarstant per laikraščius ir darant visokių sumanymų... Bet, ant nelaimės, — kalbos pasilikusios kalbomis; sumanymai sumanymais, o moksleiviai ir šandie niekas nesėlia, jeigu neskaityt pavienių moksleivių, kurie šokių tokių pašalpą yra gavę, iš artimų savo ypatų. Dėlko taip buvo iki šiol, — tai kalbusimas, kuru paliksime kitam kartui, jei reikalaus bus kaip apie tai kalbėti. Bet paėmus klausimą iš kitos pusės, — apie moksleivių gyvenimą iki šiol mažai buvo ir žinoma ar moksleiviai valgė ar ne; ar jie apsi- rengę ar ne; ar turi kuo už mokslą užsimokėti ar ne ir t. t. Ir iš kur-gi galima žinoti, kad iki tol gyvenome kas sau; kad kiekvieni kiti nesistengėm plačiau, ar savę susipažinti.

Bet ar šiaip ar taip, visados taip negalėjo būti, dabar, kaip rodosi, prasidėjo pirmi žingsniai prie bendro darbo. Pirmas žingsnis prie bendro darbo, tai išdėjimas moksleivių prie "un. Sk."; antras, sumanymas terti draugiją "Bangą". "Bangos" sumanymas, — tai vienas puikiausių užmanymų, kuris vertas parešimo. Ir abejojų, kad rastųsi iš susipratusių darbininkų tokis, kuris būtų prie- tagas tam užmanymui. Tokia draugija galėtų atnešti daug naudos abiem pusėm; ir tokių draugijų galėtų trumpu laiku prisirašyti skaitlingas burys narių ir trumpu laiku galima būtų suteikti moksleiviams pagel- bą. Toliaus, tokia draugija, su- artintų moksleivius su plačiąja visuomene, kas ir-gi išėtų ant naudos kaip vienoms taip ir ki- tiems. Ypatinai būtų naudinga susiartinti per tokią draugi- ją paprastam darbo jaunimui su susipratusiais moksleiviais. Ir aš manau, kad pažangūs jau- nimas, atkreips į tai atidžią ir kartu su moksleiviais pasistengs įvykinti gyvenimą su sumany- mą — tverti "Bangą."

Dabar kas link įstatų projek- to, tilpusio "J. S." tiek turiu pa- sakyti, kad įstatas ne tik neai- kys, bet tokiu draugijai, kaip kad manoma tverti — toli gra- zu neatsako. Tokios draugijos įstatai turi aiškiai pasakyti: ko- kie moksleiviai turi būti sel- piami, o kokie ne; kokie nariai gali būti draugijų, o kokie ne; ar draugija bus partvyška, tai kokios partijos privalo laikytis. B e partvyškai draugijai, visai nėpritarai, nes šandie būti be- partvyškam, tai reikėtų veid- mainiauti. Tas, kad šandie di- desnė pusė priklausio socialistų ir moksleivių susivienijimui, da- nereiškia, kad jie visados bus didžiojo artimi socialistams; antra, socialistu būnant, nėra reikalo bijoties išdirbti aiškią konstituciją.

Tai tiek šiuo kartu, nes aš manau, kad praeis apie tai kal- bėti ateityje. Dabar — tik kreip- pios į pažangiusius mokslei- vius ir darbo jaunimą. Draugai, dirbkime bendrai,

bet kartu žinokime ir ką dirba- me; bepartvyškimui negali bu- ti vietos tarp mūsų.

P. Kaminskas.

M. M. Mangasirian.
Vertė P. L.

Atgimimas.

(Tęsa).

Tada pasirodo pirmas dabar- tinių laikų žmogus. Ką jis da- rė? Jis pradėjo arti žemę savo daržė ir pasodino seną Graikų ir Romenų civilizaciją vietoje dai- gy. Tas žmogus darė su protu tai, ką ukininkas daro su žeme, ir protas, kaip ir ta žemė, atsi- liepė už magišką išdirbystę. Bet kas buvo tuo pirmu žomgu, kuris pirmas pradėjo arti civi- lizacijos daržą? Negalima pri- parodyti vardą to žmogaus, ga- dyne ir vietą jo gyvenimo. Aš pirmą minėjau, kad atgimimas tai nėra data ar periodas istori- joj. Ideja mažai ką turi bendra su laiku ir vieta. Ideja gali tu- rėti tris tukstančių metų ir dargi būti dabartinė. Ideja gali būti kuonaujausi, bet visai bevertė. Kas tikrai nebūtų pri- imtas prie dabartinių aplinky- bių, kas tik turi gyvą bėgį ir są- ryšį su progresyvio žmogaus gy- venimu, ir yra dailiečiamas to žmogaus, ir iš antros pusės, da- liečias jį yra dabartinis. Da- bartinis, kaip mes tą žodį čia vartojame, yra žodis priimtas visų, arba priešingai tam, mir- škęs, nudėvėtas. Du medžių, abudu pasodintu tam pačiame laike ir abudu dar tebestovintiu — vienas pilnai žaliuojantis ir išduodas gyvybės spēkas, kitas gi, visai padžiuvęs jau mirštąs arba geriau sakant, apleistas ir neišduodas jokios gyvybės — parodo skirtumą tarp dabarti- nės idejos arba gyvuojančios, ir senos arba mirusios.

Kad dabartinė ideja nieko bendrą neturi su tuolaikiniu klausimu, aš noriu atkreipti įsų atidžią į dvi samatiniai skitin- gas pradžia gyvenimo iš kurių abidvi, taip kaip metai jas dailie- čia, yra labai sefos. Istorija apie Adomą ir Jievą, kaip yra paduota šventraštyj, turi būti labai senas sudėjimas; bet taip- gi istorija apie Prometheps, pa- pasakota Graikų dramatiso Ae- schylio irgi yra labai sena. Bet autorius, kuris rašė apie Prome- theus, yra dabartinis delto, kad jis sutinka su faktais dabarti- nio žmogaus tyrinėjimui ir žmo- gaus evoliucijos tiesomis. Bet autorius, kuris rašė alegoriją apie Adomą ir Jievą, nebūtų ga- lima rasti vietos šiame pasaulyje. Šventraščio istorija yra su- senėjus, ne tik, kad ji yra netei- singa, sulyginus su šios dienos faktais ir aplinkybėmis, bet ji niekadros ir nebuvo teisinga.

Šventraščio istorijoje žmogus atranda pasaulį tikru rojumi, kurį jis paverčia į vietą erskė- čių ir dagių. Ar tas galėjo ka- da nors būti tiesa? Graikų is- torijoje žmogus atranda pasaulį tyruose, kurį jis padaro rojumi. Ar gali ši ideja kada nors susė- nėti? Šventraštis perstato pir- mą žmogų, kuris griaua savo pasaulį; Aeschylis perstato pir- mą žmogų, kuris sutaiso savo pasaulį. Adomas nuplėšia pa- saulį nuo visko, kas yra gražu ir miela; Prometheus, vogdamas ugnį iš dangaus nuo dievų du- da pasauliui viską, kas yra gra- žu ir malonu. Ideja, kuri pa- rodo, kad žmogus yra tverėjis savo pasaulio, yra šios dienos i- deja, kad ir trijų tukstančių me- tų sena, kadangi toki ideja yra teisinga ir atsako šios dienos faktams; bet ideja, kuri sako, kad žmogus ardė savo pasaulį, yra tik pasaka nežiurint to, kad dar daug pamokslinčių jį ap- reiškia, kaip Diovo žodį.

Šventraščio istorija vėla sako, kad pirmas žmogus buvo ne- kaltas, bet ta jo nekaltybė pri- klausė nuo jo paties ignoracijos ir kvailystės. Bet kaip tik jis

prarado savo ignoraciją, tuojaus jis prarado savo nekaltybę. Šventraštis nori įtikinti žmones, kad taip ilgai, kol žmogus buvo nežinėliu, jis buvo linksmas ir laimingas. Bet ar tas yra tei- sybė? Aeschylis, istorijoj apie Prometheus sako, kad pirmas žmogus gyveno varge ir skurdė, ir tas jo vargas priklausė nuo jo neišmanumo, bet jis tuos savo sunkumus ir vargus paverė i- linksmybes arba į rojišką gyve- nimą tik per savo išmanumą ir mokslą. Adomas prapuolė pa- meddamas savo nežinojimą; Graikas gi varo savo kultūrą pirmyn po praradimui savo nežinojimo. Kuri iš tų dviejų is- torijų yra teisinga, sulyginus su faktais dabartinių tyrinėjimų?

Čia dar turi būti patėmtas vienas skirtumas tarp tų dviejų gyvenimo prasnųjų. Medis ro- juje yra perstatytas kaip pa- gunda žmogui. Arba geriaus sakant pagal šventraštyj išei- na, jogei igavimas žinojimo arba mokslo yra pagunda. Ir žmo- gus, kuris žiesko to žinojimo tampa grieštinuku. Dievas, va- dinas, prilygsta tam tėvui, ku- ris atsisako leisti savo vaikus į mokyklą, kad apsaugojus juos nuo pagundinimo. Čia jau įgi- jimas mokslo, atidarymas jį akių. Adomui ir Jievai yra didis susikimtimas. Jiedu bijo švie- sos ir kovoja prieš ją. Ar-gi ga- lėjo toki šventraščio pažvalga- buti teisinga kada nors gyveni- me? Bet Prometheus džiaugė- si iš lokio savo užkariavimo mo- kslu ir noriai prisima Kentėti dievų bausmes už tas savo liep- snas, kurios niekad daugiau pasaulyje nebeužges. Prome- theus yra taip senas, kaip Ado- mas, bet Prometheus yra šios dienos žmogus, kuomet Adomas buvo senas tuomet, kada jis gy- veno, taip kaip jis yra ir metų išėjęs šandie. Prometheus pri- klauso mūsų pasauliui ir civili- zacijai. Jis gali lygiai užimti vietą su mumis dvidešimtaine amžinyje; ir mes galėtume užim- ti vietą su juo tris tukstančių metų atgal. Bet-Adomas būtų vi- pačias svetimas mūsų tarpe, ir jo dvasia ir pažvalgos būtų pražu- lis viskam, kas mūsų yra gerbia- ma.

Aš tikiu, kad nieš dabar su- prantame ką žodis "dabartinis" reiškia. Renanas savo užva- dytoj knygoj "Auerroes" tiki, kad Petrarkas (Petrone), ku- ris gyveno keturioliktame šim- telyje ir kuris buvo sandarbi- ninku Dante's ir Boccaccio, bu- vo pirmas protaujantis šios die- nos žmogus. Figuriškai kal- bant, Petronas buvo pirmas, kuris augino vaisius ant Euro- pos dirvos ir pirmas pasituntė į prekybą savo vaisius, kaip pa- syzdį, kuomet Graikai ir Rome- nai buvo sutaisę jam dirvą. Bet Renanas — taip jau pataria, kad Moory (?) filozofas Ave- rroes buvo atgimimo pirmtaku- nas. Už jo atskalkunę jis bu- vo nuteistas ir pasodintas prie Masque (bažnyčios) ir visų praeivių spaudomas. Tiems, kurie spiovė skreplius ant jo veido, jis atsakydavo: "Duokit man numirti filozofo mirtimi."

Kiti garbė duoda Brunui, kaip pirmiau susipratusiam žmogui, kurio gyvenimas buvo užgesytas Romoje ant laužo. Dar kiti mi- navoja Montaigne. Aš tikiu, kad negalima surasti nei vieno, kuris būtų galėjęs užimti tokį titulą. Kada saulė rytmetų te- ka, ji daugias negu vienos kal- vos viršūn apšviečia savo spin- duoliais. Aš paminėjau keletą tokių augstų protų, ant kurių pirmi saulės spinduliai nupuo- lė, bet dar yra šimtas kitų tokių, ant kurių saulė gal but tuo pa- čiu laiku užžibėjo.

Augščiausis racionalio prota- vimo laipsnis, pagal J. M. Ro- bertson'ą, apsiereškia trylikame šimtmetyj. Popiežius Grigo- rius IX patėmėjimuose apie ka- ralių Frederiką II sako: "tas mo- narchas sako, kad pasaulis bu- vo apgaunats trijų apgavikų, iš

kurių du mirė galybės augst- bėj, o trečias buvo pakartas." Popiežius taip jau patėmėjimus daro ir apie Frederiką, sakyd- mas, kad "tikrai kvailiai tiki, kad visatos sutvetojas yra gi- męs iš nevedusios mergos." To- kis sakymas galutinai tvirtina, kad Frederikas pradeda vartoti savo protą. Toks žmogus jau parodo spindulius protavimo ir jau pasilieka kritikuojamas reli- gijos. Jam priklauso pagarba. Jis sako, aš.

Vienas geriausių atgimimo ginklų priešais prietarus ir ku- nija tai buvo juokas. Neklai- dinga visai būtų pasakius, kad juokavimas tai buvo atgimimo argumentas. Garsūs rašytojai tų laikų išjuokė pragarą ir vel- nia iš žmogaus galvos. Vienas svarbiausių dalykų, ką juokda- rys jiesko, tai prašalinimas vy- liojančių apžavų. Juokas pa- verčia dvasišką į svietiską ir šaipoši iš švento arba dieviško. Ten, kur randasi širdingi juo- kaltojai, jį ironija arba iškry- pumas nuo tiesioginės kalbos šy- pso gėlės žiedė. Voltairis ir Ro- bellais su savo puiklomis hu- moristikomis, pavarė melagys- tę po uždangulį. Šandie pasau- lyj mažiau randasi kvailysčių, nes pasaulįj randasi daugias juokautojų. Vienas poeta, kuris surado bažnyčios dogmas, sako, kad jis negalėjęs joki būdu iš- situoti nesijaukęs; tai buvo Lui- gi Pulci, kurį Leigh Hunt vadina "meiliausiu tarp atgimimo po- etu." Jis yra autorius knygos "Il. Margaute Maggiore" arba "Margaute Didysis." Šita Pul- cio epika tikrai verda ir išga- ruoja su puikiausia humoristi- ka. Jinai užgauna, bet taip, kaip gydytojo ranka, kuri jies- ko ronoje akmenuko. Margau- te Didysis yra netikėlis, arba klaidatikys, kurį Orlando par- verčia į katalikizmą. Bet kas jį parvertė? Atsakymas yra to- kias, autorius savo veikale paro- do aštrią kritiką prieš tų dienų atkaklią religiją. Tai mes turi- me gerai atminti, kad neturi- nuose amžiuose tiesioginis už- puolimas ant religijos reiškę mirtį; taigi tik netiesioginiu būdu protaujantis balsas galė- jo būti girdimas ir jo rašti spausdinami.

(Bus daugiau).

IS JAUNIMO GYVENIMO.

L. S. J. Lygos 1 kuopos veikimas.

Nedėlioje, balandžio 22 d., Mark White Square svetainėje įvyko lavinimos susirinkimas. Buvo debatai temoj "Ar mote- rinos reikalingos lygios teisės?" Debatai, galima sakyti, nusi- sekė gerai. Debatatoriai, gysie- ni moterų teises, sumušė savo o- ponentus ir pasakmingai darodė, jogei moterims yra reikalingos lygios teisės. Susirinkimam atvyko pusėti- nas žmonių būrelis. Tik neži- nia kodėl mažai tesimatė mote- rų ir merginų. Juk, rodos, to- ki tema turėtų ypatingai apeiti jas. Lygos nariai yra dėkingi tiems asmenims, kurie suteikė daug naudingų nurodymų kas del la- vinimos. Butų malonu, kad jie ir ant toliau neužmirštų mūsų. Rygos Latvės.

PRANESIMAS.

L. S. J. Lygos 1 kuopos lavi- nimos susirinkimas įvyks nedė- lioje, balandžio 29 d., 10 val. ry- to, Mark White Square Parko svetainėje. Bus skaitomos lekcijos iš "A- belnos istorijos" ir "Apie žemę ir kitus svietus."

Visi kviečiami atsilankyti. Komitetas.

Dr. Povilas Žilvitis
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS: 2103 So. Halsted Street
Tel. Drover 779
VALANDOS: 9-11 ryto;
2-5 po pietų; 6-9 vakare.
GYVENIMAS: 3241 S. Union Ave.
Tel. Yards 537.

Išmanymas išsirenka
Ją
SCHULZE'S BUTTER-NUT BREAD
Vakuoata popiera ją apgina.

Turgaus Žinios

Valgomieji produktai.

CHICAGO, Bal. 26, 1917
Žemiau paduodamos produktams kainos dera tik uždama (wholesale) perkanč; iš sankrovų perkanč šeim- ninkės moka brangiau:

Sviestas:	
Extra Creamery	38
First	37
Second	35
Ladies	32-33
Oleomargarinas:	
Stalni	22-24
Kepimui	16-18
Kiaušiniai:	
Extra (svarui)	34-35
First	32-34
Poprastieji first	31
Mašviti	32
Check	29
Purvinukai	30
Suris:	
Twins	26
Max	26
Young American	26
Longhorns	26½
Swicarskas	30-34
Limburger	25
Brieck	23
Paukščiai, gyvūnai	
Kalakutai (svarui)	20
Vištos	23½
Viščiukai	23½
Antys	21-23
Zagis	13-16
Paukščiai, išdirbinėti:	
Kalakutai (svarui)	24-25
Vištos	23
Antys	18-20
Zagis	14-16
Veršienas:	
50-60 svarų, svarui	13½-14
60-80 svarų	14-15
90-100 svarų	15½-17½
150-145 sv.; kaul.	12-14
Jautiena	
Ribs (svarui)	22
Lains	22
Rounds	16
Chucks	15
Plates	13
Bulvės, bušelis	2,80-3,15
Saldžiosios, gurbas	2,00-2,75
Daržovės:	
Barščiai, statinė	4,50-5,50
Kopustai, did. gurb.	3,00-3,50
Salierai, pintinė	1,50-2,50
Agurkai, dėžė	2,75-3,00
Salotos, gurb.	2,00-2,50
Cibuliai, 100 svarų	7,50-9,00
Zal. pipirai, pintinė	3,00-5,00
Bidikėliai, statinė	3,00-5,00
Spinatui, statinė	4,00-7,50
Tomėtės, pintinė	3,00-4,50
Griesčiai, statinė	2,00-3,00
Morkos, statinė	4,00-5,00
Vaisiai, žali:	
Obuoliai, statinė	3,00-6,50
Grapefruit, d. 46-96 št	3,00-4,50
Apelsinai, dėžės	2,50-3,50
Citrinai, dėžė	3,25-4,00
Ananasai, gurbas	3,00-5,00
Žemuočės, kvorta	20-30
Cukrus, už 100 sv.	
Standard, maltas	9,60
Standard, cane, smulkus	9,35
Burokų, smulkus	9,25
MILKAI	
Vasarių kviečių:	
Special Brand	13,70
Patent	12,25
Straights	12,05
First Clears	11,20
Prastosios rūšies	7,50-8,00

Žiemkentių kviečių:

Patent	13,10
Standard	12,90
First Clears	10,70-11,20
Second Clears	8,50-9,00

Ruginiai:

Baltieji	11,00
Tamsieji	10,00

Gyvulių turgaus.

CHICAGO, bal. 26. Gyvulių atga- benta šiaip:

Galvijų	4,000
Veršių	3,000
Kiaulių	22,000
Avių	15,000
Paduodamos kainos:	

Galvijai:	
Jaučiai, parinktieji	12,25-13,50
Kiek menkesnis	9,90-11,35
Mitulai	1,00-12,40
Soekers and Feeders	7,50-9,50
Veršiai, parinktiniai	8,00-10,75
Karvės, vidutinės	7,00-10,25
Buliai	8,00-10,00

Kiaulės:	
Sunkios (250-400 sv)	15,65-15,85
Vidut. 200-250	11,60-13,80
Lengvesnės	15,25-15,65
Paršai, geri	11,50-13,00

Avys:	
Mitulės	12,00-14,50
Senės, geros	11,50-12,75
Avinai, geri	11,00-13,00
Erai	14,50-16,00

Gyvulių rinka kitur

Balandžio 26 į sekamas vyriausias Amerikos rinkas gyvulių, apimam, buvo atgabenta sekama:	
Galvijų Kiaulių Avių	
Kansas City	2,000 7,000 4,000
Omaha	5,000 10,000 5,000
East St. Louis	1,300 7,500 2,500
St. Joseph	1,500 7,000 3,000
Sioux City	1,200 7,000 500
South St. Paul	2,700 3,300
Pittsburgh	1,500
Buffalo	200 1,000 600

J A V A I	
Kornai	1,59-1,63
Kviečiai	2,50-2,95
Rugiai	2,02½
Miežiai	1,30-1,56
Avizos	72-75½

SIENAS

Motiejukų, geriausias	20,00-21,00
Motiejukų No 1	19,00-20,00
Motiejukų No 2	17,50-18,50
Mot. No. 3 maišytas	16,00-17,00
Dobily sulig rūšies	17,00-19,00
Prėrėjų, sulig rūšies	14,00-17,00
Packing	7,50-8,50
Šiandai, ruginiai	10,00-10,50
Kvietiniai	7,50-8,50
Avižiniai	7,50-8,50

LIETUVIAI TĖMYKITE!

Geriausius automobilius tai- some ir valome. Prašaliname visokius keblumus. Patai- some už pigiausią mokestį.

Reikale kreipkitės pas:

ADAM WIDZIS,
3222 S. Halsted St. Chicago,
Tel. Drover 2186.

DR. J. VAN PAING
Vyrų Chroniškos Ligos
Elektrika Diagnosta ir Gydymas
Specialistinė medicina nuo užuodijimo kreujo
Vandenuota Medega Slaptoji Ligos
2221 S. KEDZIE AVE.
Netoli 22-ros gtv.
Valandos: 1-3 po pietų; 7-9 vak.

Vyriškų Drapanų Bargenai

Nauji neatinti, daryti ant užsa- kymo siutai ir overkotai, vertės nuo \$30 iki \$50, dabar parduoda po \$15 ir 25 dolerius.
Nauji, daryti gatavi nuo \$15 iki \$35 siutai ir overkotai, nuo \$7,50 iki 18 doleriu.
Pilnas pasirinkimas kailiu pamu- štų overkotų.
Visai mažai vartoti siutai ir over- kotai, vertės nuo \$25 iki \$85, dabar \$5 ir augščiau. Kelnės nuo \$1,50 iki \$4,50. Vainikinas siutai nuo \$3,00 iki \$7,50.
Atdara kasdieną, nedėliomis ir va- karais.
S. GORDON
1415 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Nuosavybės Išsivystimas
Nuo Nuozmybės iki Civilizacijos.
TURINYS:
1. Bendralaikinės nuosavybės formos.
2. Primityviškas komunizmas.
3. Seimyna arba giminingsai kolektyviz- mas.
4. Feudališka nuosavybė.
5. Buržuaziška nuosavybė.
Ši knyga patartina butinai perskaityti kiekvienam darbo žmogui, nes ji duoda pa- matinį supratimą apie nuosavybės išsivy- stymą. Kaina 50c.
"NAUJIENOS"
1840 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Ženklas Bankos Saugumo. Chicago Clearing House Narystė.

Bankos priklausančios prie Chi- cagos Clearing House yra po jos at- sargia priežiūra. Laikas nuo laiko bent sykį i metus, Clearing House revizoriai nuodugniai iširia savo bankų stovi ir budą jų vedimo. Vi- si pinigai yra suskaitomi, notos, bon- dai, mortgagei ir kitos apsaugos pe- žiuriamos ir patikrinamos; pin- gai kituos bankuose patikrinti ir knygos iširtos. Tiktai tikra apsa- gos vertė gali but knygoje parodyta. Abejotina tvarka arba atsargumas, yra nedaleidžiamos. Jeigu bankas nustoja savo Clearing House teisi- tai yra ženklas jo abejotino stovio. Tiktai tvirčiausias ir saugiausias bankos gali but Clearing House na- rias.

The Chicago Clearing House prie- žiūros užmanymas tapo įvestas pir- mą dešimt metų, ir nuo to laiko nei vi- na Clearing House banka nesuba- krutijo. Reiklati esant, Clearing House bankos viena kita pagelbi- jo.

The American State Bank priklauso prie Chicagos Clearing House, ra po jos priežiūra, naudojasi jos teiseimis ir išduoda penktas pilnas atskaitas i metus.

Ji taipgi yra po valstijos prieži- ūra, yra reguliariai tyrinėjama ir kas metą išduoda penktas pilnas at- skaitas Bankiniai Valdybai Illinois Valstijos.

Pinagai sudėti šioje bankoje yra išmokami ant kiekvieno pareikla- vimo.

Čia galima gauti pirmus Aukso Mortgages. Taipgi Aukso Mortgages Bondus po \$100,00 ir \$500,00.

Šis bankas yra atsakančiausias Li- tuviams. Čia kalbama Lietuviškai ir Lenki- kai.

Kapitalas ir pervašis: \$600,000.00.

Prezidentas

AMERICAN STATE

Chicago, Illinois

